

Via Mosana 2012

Van Visé naar Dinant

Via Campaniensis 2013

Van Dinant Naar Reims

Via Camp. – Lemovicensis 2014

Van Reims naar Vezelay naar Saint Amand Montrond

De route

De route in dit dagboek gaat van Visé naar Saint Amand Montrond.

De namen van de route zijn: Via Mosana van Visé naar Dinant

Via Campaniensis van Dinant naar Vezelay.

Via Lemovicensis Vezelay naar Saint Amand Montrond

De Lemovicensis loopt van Vezelay naar St. Jean Pied de Port. Het gedeelte van Saint Amand Montrond naar Saint Jean Pied de Port hebben we in 2011 gedaan. Van deze tocht heb ik ook een dagboek gemaakt. Het Pelgrimspad in Nederland van Amsterdam naar Visé hebben we eerder gedaan. Ook van deze tocht is een dagboek.

Belangrijke plaatsen, die we passeren zijn: Visé, Luik, Namen, Dinant, Reims, Trier, Vezelay, Nevers en Saint Amand Montrond.

De getrokken lijn is deze route.

De gestippelde lijn is de eerder gelopen route.

Via Mosana 2012

Algemeen voorwoord.

Jef en ik hebben besloten ook de weg naar Santiago vanuit Nederland compleet te maken. In Nederland hebben we het Pieterpad, het Pelgrimspad en het Grenslandpad gewandeld. De lengte vanaf Amsterdam naar Fisterra is ruim 3100 kilometer. Deze afstand leggen we meerdere etappes af.

De volgende route hebben we gevolgd:

-2012:	Via Mosana van Visé naar Namen:	ca. 145 km
-2013+2014:	Namen naar Vezelay:	ca. 687 km
-2011 / 2014:	Via Lemovicensis van Vezelay naar St. Jean Pied de Port:	ca. 960 km
-2006:	Camino Frances van St Jean Pied de Port naar Santiago:	ca. 760 km
-2006:	Camino Fisterra van Santiago naar Fisterra:	ca. 90 km

Het waren mooie wandelingen door Nederland, België, Frankrijk en Spanje.

Overall ontmoetten we aardige mensen, die vrijwel altijd erg behulpzaam waren. We hebben wel mee gemaakt, dat we de verkeerde kant werden opgestuurd, maar dat was zelden.

We hebben veel mooie natuur gezien in voorjaar en najaar, maar ook mooie cultuur.

Over het algemeen zijn de te bewandelen paden en wegen redelijk gemarkeerd. Heel vaak waren de schelpjes, wit-rode blokjes en gele pijlen onze leidraad.

Meestal hebben we routebeschrijvingen en kaartjes gebruikt. De beschrijvingen waren vaak in het Spaans, Engels, Duits of Frans, maar we zijn nooit zodanig verdwaald, dat we geen uitweg meer zagen.

De paden en wegen zijn gelukkig niet altijd geplaveid. Ook de modderpaden waren onderdeel van de route, maar ook asfalt. Dit kwam voor ons gevoel te vaak voor.

Ook pittige bergen hebben we moeten bewandelen. Vooral de Pyreneeën, de berg naar Cruz de Ferro en de Cebrero, maar ook de vele heuvels in België, Frankrijk en Spanje hebben de nodige zweetdruppels gekost.

Dag 1. Maandag 12 april 2012. Visé – Angleur: 25 km.

Onze trein vertrekt om 8.00 uur in Etten-Leur.

Het is vandaag 2e paasdag. Dat is de reden, dat we zo laat kunnen vertrekken.

Ik neem afscheid van Corrie en we zijn weg.

Om over te stappen in Tilburg, Eindhoven en Maastricht hebben we steeds slechts enkele minuten.

Het gaat goed.

Om 10.45 uur arriveren we Visé.

Visé was ook het eindpunt van het Pelgrimspad, dat we vorig jaar hebben afgerond.

Het is een miezerig weertje. We doen de overtrek over onze rugtas en houden de poncho bij de hand.

Om 11.00 uur vertrekken we.

Buiten het station zien we meteen de eerste aanwijzingen.

Het zijn stickers met gele schelpen op een blauwe achtergrond. Ook zijn wit/rode blokjes aangebracht voor de GR5.

Iets verder staat het monument van de Boogschutter van Visé.

We lopen meteen langs de Maas. Deze rivier zal ons de komende dagen regelmatig vergezellen.

Iets verder staat aan de boulevard een groot monument van de verzetsstrijder.

Als we Visé uit lopen, lopen we door troosteloze straatjes, afgewisseld door straten met mooie huizen.

We lopen richting Richelle.

Het blijft miezerig weer. We worden niet nat, maar we blijven ook niet droog.

We lopen langs het gehucht Richelle en passeren het kasteel van Argenteau. Het ligt vrij ver van de weg achter een afgesloten hekwerk.

Dan komen we langs de kapel van Wixhou. De kapel is gesloten.

Dan de route maar vervolgen. Tot nu zijn de aanwijzingen erg goed.

We moeten flink dalen. Een man, die we tegen komen, wenst ons "bon courage".

Het is nu regelmatig klimmen en dalen. Het is een goede training voor

mei, als Jef en ik de Camino del Norte in Spanje gaan lopen.

Er zijn hier ook geverfde gele pijlen aangegeven op bomen. Ook zien we wit/gele stickers met de tekst GR5. We lopen veel over paden tegen hellingen van de heuvels.

Na verloop van tijd zien we geen markeringen met schelpen meer. We twijfelen of we niet verkeerd zijn gelopen.

Bij een huis bel ik aan en vraag waar we zijn. We zijn in Saive. Dat is toch wel een paar kilometer van de route. De man wijst ons de weg richting Jupille sur Meuse.

De markeringen met wit/rode blokjes van andere routes maakt het voor ons niet duidelijker. Ze staan in meerdere richtingen.

De gehuchten, waar we door komen hebben geen plaatsnaamborden.

Ik laat een auto stoppen en vraag weer de richting naar Jupille sur Meeus. De vrouw zegt, dat het nog wel 10 kilometer is. We zijn helemaal verkeerd.

De man wil ons wel met de auto terug naar de route brengen. We zijn er blij mee.

Om 14.30 uur zijn we in Jupille en daar vervolgen we de route met de markeringen met schelpen.

We lopen weer langs de Maas richting Luik.

In Luik volgen wij de route naar de St. Jacobskerk.

Het is een mooie en grote kerk. Het is wel jammer, dat de kerk midden tussen de andere gebouwen staat. Hierdoor is de buitenzijde maar gedeeltelijk goed te bezichtigen.

De kerk is gewijd aan zowel Jacobus de Meerdere als Jacobus de Mindere. Jef en ik krijgen een rondleiding door de kerk. De rondleiding duurt erg lang. We onderbreken de rondleider, want we moeten verder. We willen om ca. 17.00 uur in de B&B zijn. Het is intussen helemaal droog geworden. Soms schijnt zelfs de zon.

We volgen weer de schelpen. Het is nog ca. 5 kilometer naar Angleur.

We lopen langs de Maas verder.

Na enkele kilometers vragen we naar de straat van de B&B. Het duurt even eer we iemand treffen, die de straat kent. Daarna moeten we nog een paar keer vragen, maar we komen steeds dichterbij de B&B.

Om 17.00 uur bellen we aan. George

doet open. Het is een oudere man met een vriendelijke uitstraling.

Hij zegt meteen, dat hij kunstenaar is op alle gebied. Vandaar het staartje in zijn haar. Het is te zien. Hij schildert vooral schilderstukken, die betrekking hebben op de pelgrimage naar Santiago.

Hij vraagt wat we willen drinken. Ik wil graag koffie. Dat wil hij niet. In België drinkt men bier en geen koffie. Dan maar een

Belgisch biertje.

In zijn huis kunnen we eten, maar slapen moeten we in een gebouw in de buurt.

Hij brengt ons naar het gebouw. Het is een gebouw waarvan een gevel blauw en groen is geschilderd. Op de wand staan blokjes met de plaatsen, waar Jacobskerken staan.

Het gebouw, waar wij verblijven, heeft hij ook zelf gebouwd. Het zijn appartementen, waarvan er een is ingericht voor pelgrims.

Op de wanden van de onderdoorgang hangen schilderijen met de logo's van de Jacobsverenigingen van de landen in Europa.

Jef en ik hebben een tweepersoonskamer. Het ziet er redelijk schoon uit.

Om 19.30 uur kunnen we bij George gaan eten. Hij kookt zelf voor ons.

Het is een leuke avond. We eten heerlijk en George kan goed vertellen en heeft een rijke levenservaring.

Zijn eerste vrouw is gestorven door een auto-ongeluk, zijn tweede vrouw is overleden aan een hartstilstand. Hij had van elke vrouw vier kinderen. Bovendien had hij nog twee aangenomen kinderen. Dus totaal tien.

Hij heeft veel gestudeerd en is afgestudeerd

als ingenieur. Hij heeft veel verschillende beroepen uitgeoefend. Hij heeft zelfs 4 jaar in de mijnen gewerkt.

Hij is nu 80 jaar oud en gaat in september te voet de Ruta de la Plata lopen.

Voor het eten moeten we een fles champagne (blanc de blanc) drinken. Daarna trekt hij nog een fles wijn open.

Het eten smaakt verrukkelijk. Hij kan geweldig koken.

Na het eten zet hij een fles sterke drank (40% alcohol) op tafel. Hij zou het leuk vinden, dat we dronken werden, maar zover laten we niet komen. We drinken twee kleine glaasjes.

Om ca. 22.00 uur gaan we naar "ons" huis.

=====

Dag 2. Dinsdag 10 april 2012. Angleur – Esneux: 25 km (15 km)

Tijdens het ontbijt heeft George het weer erg druk over zijn werkzaamheden als artiest en organisator van allerlei evenementen met Kerst en Pasen.

In 2013 bestaat zijn refuge 10 jaar. Hij wil dan alle pelgrims uitnodigen, die bij hem gelogeed hebben. Dat zijn er ca. 500.

Ik krijg een Engels ontbijt. Eieren met spek. Jef eet maar één sneetje brood, want hij heeft nog hoofdpijn van de sterke drankjes van gisteravond.

George wil ons door de stad begeleiden naar de route.

Om 8.00 uur vertrekken we. We lopen door de stad naar de route.

Om 8.30 uur arriveren we op de route.

We moeten meteen via een steile trap omhoog. Het is heel erg. Direct bij het begin van de dag.

Het weer is een beetje miezerig. Je wordt er niet meteen nat van, maar toch....

We komen op een pad tegen een helling. Als we naar beneden kijken, zien we Angleur en Luik liggen.

Het is een mooi gezicht.

Plotseling zien we in de verte iemand zwaaien. Het is George. Hij weet natuurlijk waar wij langs lopen. Wat is het toch een leuke man.

Na ca. 30 minuten zien we bij een splitsing geen markeringen meer. Jef gaat linksaf en ik rechts.

Na 10 minuten zie ik een aanwijzing. Op dat moment belt Jef. Ik loop terug tot ik Jef weer zie en gaan we samen verder. Wat kan een mobile telefoon toch gemakkelijk zijn.

Het klimt en daalt steeds. We halen onze stokken tevoorschijn en lopen verder met de stokken.

Ca. 30 minuten later zouden we langs een universiteitsgebouw moeten komen en even later langs een golfterrein. Niets te zien.

We komen in het dorp Sart Tilman. Als ik aan iemand vraag waar we heen moeten, blijkt, dat we ver van de route af zijn gedwaald. De mensen wijzen ons de weg naar de route. Er moet iets niet kloppen, want we kunnen niet ver van de route zijn. Misschien klopt de beschrijving niet.

De meesten maken ons niet veel wijzer.

We dwalen ca. 2 uur zonder iets op te schieten, zelfs het tegendeel. Mensen sturen ons een bepaalde richting uit. Als we na 2 kilometer nog eens vragen, worden we teruggestuurd. Bij een rotonde vragen we het nog eens. Deze mensen zeggen, dat we weer terug moeten en doorlopen tot aan de rivier de Ourthe. Dat zou ca. 3 kilometer zijn. Deze rivier kunnen we dan volgen tot Esneux.

Na ca. 3 kilometer komen we in het plaatsje Tilff en langs de Ourthe. Het is nu ca. 12.30 uur. We zijn vanaf 10.00 uur slechts 3 kilometer verder. Bijna 2,5 uur verloren.

We lopen over een ravel (fietspad in België) langs de Ourthe

naar Esneux. Het is nu nog ca. 12 kilometer.

Het weer is wisselend. Langs de rivier is het pad vrij vlak.

We passeren de plaatsjes Hony en Mary.

We zien veel watervogels op de Ourthe, zoals zwanen, ganzen, eenden, waterhoentjes, etc. Het is aan het hanengedrag te zien, dat het voorjaar is.

Het is even leuk, maar het wandelen langs een rivier gaat snel vervelen.

We rusten onderweg een paar keer, want het gedoe is ons niet in de koude kleren gaan zitten.

Om 16.00 uur zijn we in Esneux.

Bij het toeristenbureau winnen we informatie in over de mogelijkheden tot overnachten.

We kunnen terecht in een Chambres d'Hôtes. De naam is Les Galli Nautes. Het is niet ver lopen.

Het is een goed hotel en de kamer is erg netjes. Wij zijn de enige gasten.

Na het douchen gaan we eerst eten aan de Avenue. Het gedoe heeft ons hongerig gemaakt.

We eten pasta met witlof en spekjes. Het smaakt goed.

Daarna gaan we de route voor morgenvroeg opzoeken. Als we er aankomen, zien we dat er weer markeringen staan.

We gaan terug naar het hotel en gaan onze werkzaamheden doen.

Om 19.30 uur ben ik klaar met schrijven. We lezen nog wat en om ca.

21.00 uur gaan we naar bed.

Het was vandaag een vervelende dag. De aanwijzingen zijn soms goed, maar soms houdt het ineens op. Heel vervelend. Vandaag hebben we ca. 25 kilometer gelopen en maar 15 kilometer gevorderd. Ik hoop, dat het morgen beter wordt, anders ga ik mopperen op de Belgen.

=====

Dag 3. Woensdag 11 april 2012. Esneux – Huy: 33 km.

Om 7.45 uur kunnen we ontbijten. Als we klaar zijn, vraag ik aan de gastvrouw hoe laat de bakker open is.

Ze zegt, dat we het brood en beleg, dat over is wel mogen meenemen. Dat is aardig.

Om 8.15 uur vertrekken we.

Om 8.30 uur zijn we weer op de route.

We zien weer de eerste markeringen van George. George vertelde ons, dat hij de markeringen heeft aangebracht van Visé tot aan Huy. Als we onderweg klachten hebben, geven we George maar de schuld.

We lopen meteen de bossen in. In ons routeboek staat, dat we eerst de GR57 en de GR576 moeten volgen.

Het is vanaf het beging flink klimmen. Esneux ligt in een dal.

We komen op een splitsing. De GR57 gaat naar links en de GR576 gaat naar rechts, evenals de markeringen van de Via Mosana.

Het is goed weer en we trekken al snel onze jassen uit. De zon schijnt volop. Het ziet er naar uit, dat het een mooie dag zal worden. In ieder geval beter dan gisteren.

De vogels fluiten volop. Waarschijnlijk denken zij hetzelfde over het weer als wij,

Het is klimmen en dalen, maar het lopen gaat goed.

Om 10.00 uur lopen we nog steeds door de bossen.

Jac belt om te informeren hoe het gaat. Hij is jaloers op ons. Hij vertelt, dat hij gisteren niet met Jolanda het Floris V pad is wezen wandelen, vanwege het slechte weer (de Watjes).

Om ca. 10.30 uur verlaten we de bossen en lopen tussen weilanden en stoppelvelden van maïs.

De markeringen zijn duidelijk en veelvuldig. Heerlijk om zo te kunnen lopen.

We lopen door het plaatsje Berleur. Het is maar een gehucht.

Na Berleur moeten we van de weg af en moeten via een smerig modderpad gaan dalen. Het is spekglad en gevaarlijk. Jef glijdt uit en valt half in de modder, maar de schade valt mee.

Na het modderpad gaan we verder tussen de weilanden naar Le Halleux.

Bij een kruising verlaten we de Via Mosana. We nemen

een kortere route. We willen naar Fraineux. Bij een T-splitsing vragen we een automobilist of we op de goede route lopen.

We komen in de plaats Mandrin. De automobilist heeft ons de verkeerde kant op gestuurd. Dit was niet de bedoeling.

Het is geen probleem. We gaan nu richting Villers le Temple. De afstand zal ongeveer gelijk zijn. Voor alle zekerheid vragen we onderweg nog een paar maal of we op de weg zijn. Het verloopt goed.

We komen bij een grote rotonde, "Quatres Bras" genaamd. We passeren de N63 en arriveren in Villers le Temple.

We drinken in een bar een lekkere warme chocomel en eten

een broodje kaas.

De barvrouw zegt, dat het nog ca. 13 kilometer is naar Huy.

We komen weer op de Via Mosana. We lopen nu gedeeltelijk over een asfaltweg.

Onderweg bel ik een B&B om een overnachting te regelen. Het lukt snel.

Om 16.15 uur lopen we Huy in.

We zijn vroeg. Daarom lopen we eerst naar de kerk, die op grote afstand te zien is. We lopen de stad door en komen bij de kerk, die vlakbij de Maas staat.

De kerk heet de Nôtre Dame. De kerk was oorspronkelijk Romaans. Hiervan zijn de crypte en de zuilen nog van over. Het huidige gebouw is Gotisch en dateert uit 1311. Het schip heeft erg hoge gewelven. De meeste ramen zijn ook van glas in lood.

Na de bezichtiging lopen we naar de B&B. De gastvrouw Adrienne spreekt ook goed Nederlands. Dat is erg gemakkelijk voor ons.

Na het douchen, lopen we naar de supermarkt. We kopen eten voor vanavond en voor morgen onderweg.

Na het eten schrijven we nog wat en om ca. 21.00 uur gaan we naar bed.

De voorspellingen voor morgen zijn niet best. Er wordt veel regen verwacht.

=====

Dag 4: donderdag 12 april 2012. Huy – Namen: 31 km

We vertrekken bij Desiree vóór 8 uur en lopen weer naar de Notre Dame en komen bij de Maas.

We komen vrij snel op het ravel, net buiten Huy.

We volgen vandaag de route langs de Maas. Deze route is ook bewegwijzerd.

Het is langs en op de Maas erg rustig. Er is weinig scheepvaart.

Het lopen op het asfalt gaat goed en langs de Maas zijn er weinig hoogteverschillen.

Het weer is wisselend. Als de zon schijnt is het heerlijk, maar als het bewolkt is, is het fris. We zien nagenoeg geen fietsers op het fietspad.

We passeren het plaatsje Gives.

We lopen langs een schutssluis in de Maas. Er liggen enkele boten te wachten om geschut te worden. Het hoogteverschil tussen de ene en de andere zijde van de sluis is ca. 2 meter. De route langs de Maas is niet bijster interessant. We komen door geen enkel dorp. We lopen alleen langs de Maas. Aan de overzijde van het water staan veel fabrieken. We passeren Ardenne. Aan de overzijde van de Maas liggen oude steengroeven. De fabrieken werken nog steeds. Waarschijnlijk komt het materiaal uit het achterland en wordt het verwerkt bij deze fabrieken. Het verwerken bestaat in hoofdzaak uit het breken en malen van grof materiaal, zodat het geschikt is voor de bouw en wegenbouw. Het stuift soms heel erg en het breken of malen maakt veel lawaai. Om ca. 12.00 uur begint het flink te regenen. We trekken onze poncho's aan. Als we zowat gereed zijn, houdt het regenen weer op. We houden de poncho even aan tot we zeker weten, dat het niet weer gaat regenen. We hebben nu ca. 17 kilometer afgelegd. We lopen langs Sclayn.

In een bocht van de Maas vlak bij een brug gaan we op een bank zitten om wat te eten. Aan het eind van de brug staat een bord met de naam van de plaats. Ik kan het niet lezen. Jef ook niet. Ik vraag aan Jef of hij wil gaan kijken, zodat ik nog even kan rusten. Hij trapt er niet in. Hij is ook moe, zegt hij. Ik loop de brug op en zie, dat het de plaats Namêche is. Dan hebben we nu 20 kilometer afgelegd. Het is veel drukker geworden op de Maas. Er wordt zand en grind geladen in de schepen met grote kiepauto's, evenals gemalen en gebroken puin. Als een vrachtauto zijn lading kiept in het schip, zie je niet, dat er wat bij komt.

We passeren Marche-Les-Dames aan de overzijde van de Maas. In 1934 maakte koning Albert I een dodelijke val van de Roche aux Corneilles in het massief Le Grand Bon Dieu. Hij was een fervent alpinist en ging vaak incognito klimmen in dit massief.

We passeren het plaatsje Jambes. Om ca. 15.00 uur arriveren we in Namen.

We volgen de route richting centrum.

We hebben honger. In een cafetaria eten we een bordje frites met een snack. Dan hoeven we vanavond niet meer te eten.

Op een plein ligt een dronken zwerver buiten bewustzijn. De politie staat er bij, evenals een aantal andere dronken zwervers met het bierblikje in de hand. Even later horen we een ambulance rijden richting het plein.

We gaan naar het toeristenbureau. De juffrouw informeert naar overnachtingsplaatsen. We komen terecht bij een Ibishotel, niet ver van het toeristenbureau.

Na het douchen doen we de boodschappen en drinken koffie.

Om 19.30 uur zijn we weer in het hotel.

We kunnen hier de Nederlandse TV zenders ontvangen en we kijken naar het nieuws. De ministers zitten nog steeds in het Catshuis en er is nog volledige mediastilte m.b.t. de kabinetsformatie.

Om 21.00 uur gaan we naar bed.

=====

Dag 5: vrijdag 13 april 2012. Namen – Dinant: 33 km.

We vertrekken om 7.30 uur. We willen tijdig de trein hebben in Dinant, want het is toch 3,5 uur reizen van Dinant naar Etten-Leur.

We ontbijten niet in het hotel, omdat dit € 15,- kost per persoon. Dat is te gortig voor een arme pelgrim. We eten een broodje, dat we gisteren in de supermarkt hebben gekocht. We drinken wel koffie. Ook niet mis. Kosten € 3,50 per persoon.

Als we op pad gaan zijn we weer snel bij de Maas, die ons vandaag weer zal vergezellen.

Deze route heet niet meer de Via Mosana, maar de Via Monastica. We hebben hier geen routebeschrijving van, maar dat is niet nodig, als we langs de Maas lopen.

Als we de route zouden volgen van de Via Monastica van Namen naar Dinant, zouden we vandaag 52 kilometer moeten lopen.

Het is vanmorgen mistig en daarom ook erg fris. Ik heb er met mijn kleding geen rekening mee gehouden. Ik had eigenlijk een trui onder mijn jas moeten aantrekken. Dan maar flink door stappen, dan word ik vanzelf wel warm. Het is hier niet veel graden boven 0.

We lopen vandaag aan de andere zijde van de Maas. Dit doen we op advies van het personeel in het hotel. Toch is het niet veel anders dan gisteren aan de andere zijde van de Maas.

Het valt op, dat de scheepvaart laat op gang komt. Vóór 10.00 uur zie je praktisch geen scheepvaart en in de loop van de morgen begint het echt op gang te komen.

We kunnen zien, dat er aan de overzijde meer dorpen liggen dan aan de zijde, waar wij lopen. Het maakt eigenlijk niets uit, want als je langs de Maas loopt, kom je praktisch in geen dorp.

Om ca. 10.00 uur is het nog steeds mistig en behoorlijk koud.

We passeren weer een paar schutsluizen, waar de eerste schepen worden geschut.

Om ca. 10.45 uur vraag ik aan een paar mensen hoeveel kilometer het nog is naar Dinant. Zij zeggen, dat het nog ca. 15 kilometer is. Als dit klopt, valt het ons mee. Dan zijn we de helft al gepasseerd.

De zon probeert zo nu en dan door de mist te komen, maar het blijft fris.

Het is langs de Maas nog steeds saai. Een rivier, die dan eens naar links gaat, dan weer naar rechts, dan weer rechtdoor. Die saaiheid zal waarschijnlijk vandaag niet meer veranderen.

Het leuke is wel de verschillende watervogels. Er zwemmen diverse watervogels, die je bij ons nauwelijks ziet. Aan de overzijde van de Maas zien we de plaats Yvoir. Volgens mij was deze vroeger een bekende plaats van het wielrennen. Ik denk, dat er ooit een wereldkampioenschap heeft plaats gevonden.

Een stuk verder lopen we langs Anhee.

Om ca. 12.00 uur vraag ik weer aan een paar mensen hoeveel kilometer het nog is naar Dinant. Zij zeggen, dat het nog ca. 5 kilometer is. Dan zouden we er zeker om 13.30 of 14.00 uur moeten kunnen zijn, afhankelijk van waar het station ligt in Dinant. Het weer is nu helemaal opgeklaard. De zon schijnt volop. De jassen gaan uit en we lopen in het shirt. Alleen is er een schrale wind. We lopen al een tijdje langs de spoorlijn. In de verte zien we de Citadel van Dinant al op een berg staan. Dan is het niet ver meer.

Om ruim 13.15 uur lopen we Dinant binnen.

Ik vraag aan mensen, waar het station is. Het is niet ver weg. Het ligt nagenoeg aan de weg, die wij lopen.

Iets voor 13.30 zijn we op het station. We kopen kaartjes, maar kunnen net de trein van 13.30 uur niet halen. Nu moeten we een uur wachten op de volgende trein.

Ik haal een paar sandwiches in de buurt voor de treinreis.

We hebben seniorenkaartjes voor België. Jef is nog geen 65 jaar. We moeten in Essen uitstappen en kaartjes kopen naar Etten-Leur.

Als we in Brussel uitstappen, kunnen we meteen in een andere trein stappen naar Nederland. Jef zit de hele reis op hete kolen, bang gecontroleerd te worden. De trein stopt niet in Essen.

Net voor Roosendaal komt een conducteur kaartjes knippen. We gaan naar de volgende coupé.

Mijn smoes, dat ik in Essen moest zijn, wordt geaccepteerd.

De conducteur krijgt het druk met een buitenlandse, die een weekendkaartje heeft. Ze moet € 27,- bijbetalen. De trein stopt in Roosendaal. Jef haalt opgelucht adem.

Om 18.00 uur arriveren we in Etten-Leur. Corrie haalt mij op, maar we gaan eerst even naar een Chinees restaurant om wat te eten.

Dit is weer het einde van de Via Mosana. Het ging goed en we kunnen ons gaan opmaken voor Camino del Norte, waar we op 3 mei a.s. mee beginnen.

=====

Later zullen we hier het vervolg van de tocht naar Vezelay c.q. Saint Amand Montrond aan toevoegen. Deze willen we in 2013 en 2014 gaan wandelen en is onze wandeling vanaf Amsterdam naar Santiago de Compostela c.q. Fisterra volbracht.

Via Mosana – Via Campaniensis 2013

Dit jaar gaan we 6 dagen op pad van Dinant naar Reims.

Van Dinant naar Rocroi heet deze route nog Via Monastica en van Rocroi naar Vezelay de Via Campaniensis.

De Via Campaniensis is een alternatief voor de GR654 naar Vezelay. De Via Campaniensis is ca. 100 kilometer korter.

Het boekje heet: Op Weg naar Santiago. Via Campaniensis, Van de Ardennen naar Bourgondië, uitgave 2013.

De route door Noord Frankrijk is niet adembenemend door de grote vlaktes polderlandschap. Maar om in Santiago te geraken moet je er toch doorheen.

De route is uitgezet en wordt onderhouden door de Franse vereniging: Randonneurs & Pélérins 51 en is gevestigd in de cathedraal in Reims.

Sinds maart j.l. is de Franse gids vertaald in het Nederlands.

Wij beschouwen deze 6 dagen als een training voor de Ökumenischer Pilgerweg in Duitsland, waar we op 6 mei vertrekken naar Goerlitz aan de Poolse grens en hopen te eindigen in Maastricht.

=====

Dag 1: 12 april 2013. Dinant – Hierges: 30 km

Om 4.00 uur staan Corrie en ik op en om 4.45 uur staan Jac en Jef voor de deur.

Jac zal ons naar Brecht brengen, zodat we om 6.08 uur de trein hebben naar Dinant.

Om 5.30 uur zijn op het station De Noorder Kempen. Dit is een nieuw station, waar veel reizigers gebruik van maken. Alle gebouwen en de grote parkeerplaats zijn nieuw.

We moeten nog een 0,5 uur wachten.

Corrie en Jac nemen afscheid en rijden weer naar huis. Het heeft geen zin met ons op de trein te wachten, want het is flink koud op het station.

Wij zoeken beschutting tegen de koude wind.

Er komen 2 fietsers bij ons staan, die ook met de trein willen.

Ze hebben beide pas nieuwe racefietsen. Het merk weet ik niet meer, maar het zijn mooie fietsen en wegen slechts 8 kilogram per stuk. Ik til een fiets op. Het weegt bijna niets. Zo'n fiets weegt toch 4 kilogram minder dan mijn rugtas.

De trein is mooi op tijd.

De trein rijdt naar Antwerpen, waar we overstappen naar Brussel.

De restauratie van het station is nu gereed. Het ziet er mooi uit.

De historische delen zijn functioneel opgenomen in de nieuwbouw, wat eigenlijk niet zo erg opvalt. Als de trein Brussel binnen rijdt, passeren we een buurt met vrouwtjes van de lichte zeden voor de ramen. Het lijkt me een beetje vroeg, maar er is om 7.30 uur al belangstelling.

In Brussel stappen we over op de trein naar Namen.

Ondanks vertraging arriveren we op tijd in Namen.

Om 9.45 uur komen we aan in Dinant. Hier zijn we april 2012 gestopt en met de trein naar huis gereden na de Via Mosana.

We drinken koffie in de stationsrestaurant.

De beheerder spreekt Nederlands. Hij is geïnteresseerd in onze wandeltocht.

Hij adviseert een alternatieve route te nemen en de Maas te volgen, maar dan aan overzijde. Het lijkt mij een goed idee, want daar zou een rustig fietspad lopen.

We vertrekken om 10.15 uur vanaf het station naar de Maas.

Op de berg ligt de Citadel en we zijn blij, dat we daar niet heen hoeven. We hebben vroeger in onze jeugd de Citadel al bezocht.

Als we op het pad zijn begint het wat te miezeren.

We lopen langs de Maas en zien aan de overkant veel mooie huizen. Het is inderdaad een rustig pad.

Na 1 uur komen we bij een rots, die de weg verspert en de Maas in loopt. We kunnen niet verder. Dit is niet leuk. De barman is bedankt.

We lopen terug tot een splitsing en nemen een ander pad.

We zullen over of om de rots heen moeten.

Het pad is smal en modderig en glad.

Jef schuift uit en valt voorover in

de modder. Zijn kleren en zelfs zijn sikje zit onder de modder.

Het pad gaat zigzag omhoog, vanwege het grote hoogteverschil. Dit klimmen duurt ca. ¾ uur.

Dit is een goede start en zeker een goede oefening.

Het weer is wisselend. Dan droog, dan weer wat regen. Als ik mijn pet op zet, gaat de zon schijnen en als ik hem afzet gaat het weer regenen.

We lopen op het gevoel. We

weten niet waar we zullen uitkomen.

We proberen weer richting de Maas te lopen en komen op een provinciale weg.

Aan een vrouw vragen we de weg naar Hastière. Zij wijst ons de weg.

Even later zien we een verkeersbord met daarop aangegeven de afstand naar Hastière van 9 kilometer en naar Givet 12 kilometer.

We gaan deze weg volgen. Dan weten we zeker, dat we goed lopen.

We weten, dat we nogal wat kilometers extra hebben gelopen, met dank aan de barman in Dinant.

We zien een bord, waar op staat, dat het 4 kilometer is naar Hastière en 8 naar Givet. We komen in het plaatsje Heer. Dan is het nog een paar kilometer naar Givet. Steeds over de asfaltweg.

Het weer blijft hetzelfde.

We passeren de Belgisch - Franse grens. Het is nu ca. 14.45 uur.

Het douanekantoor ziet er kolderiek uit, evenals de beeldentuin.

We arriveren bij het plaatsnaambord van Givet. We hebben een mooi uitzicht over Givet. Deze plaats ligt aan de samenvloeiing van Maas en Houille.

We passeren een monument van de 2e wereldoorlog.

In Givet drinken we een heerlijke Grand Café au Lait met een appelflap. Dat smaakt.

We gaan weer richting de Maas en zien de grote ruïne op een berg. Dit fort is gebouwd door Keizer Karel in 1555. Toen was Givet een onderdeel van de Spaanse Nederlanden.

We volgen de provinciale weg D8051 richting Aubrives en Hierges.

Als we de weg verlaten zijn we na 10 minuten in Hierges. Het is dan 17.30 uur.

Ik heb via internet enkele dagen geleden een Maison d'Hôtes gereserveerd.

We worden hartelijk ontvangen door de eigenaar Jean Michel. Hij is een goede gastheer met mooie verhalen. We drinken koffie met hem.

Onze kamer ziet er netjes uit.

We kunnen om 19.00 uur eten in zijn restaurant. We eten lamskotelet met een yoghurt na.

Vooraf krijgen we een Picon. Het is witte wijn met daaraan rode wijn toegevoegd. Het smaakt goed. We hebben heerlijk gegeten, maar de prijs is er ook naar.

Het is intussen behoorlijk druk geworden. Jean Michel roostert al het vlees zelf boven de openhaard. Zijn vrouw staat in de keuken. De keuken lijkt wel op de keuken van Monet in zijn woning in Giverny. Om ca. 21.00 uur gaan we naar onze kamer. We gaan schrijven en de spullen klaar maken voor morgen. Om ca. 22.15 uur liggen we in bed.

=====

Dag 2: 13 april 2013. Hierges – Rocroi: 35 km

Het ontbijt staat al klaar, als we opstaan.

We ontbijten om 7.00 uur, zodat we om 7.30 uur kunnen vertrekken.

We volgen vandaag de route, die ik via Google Maps heb gedownload en we volgen bijna de gehele dag de D8051.

Als we het dorp verlaten hebben we een mooi uitzicht over het kasteel en de kerk, die op een hoger niveau staan.

We vertrekken in Hierges en lopen snel op de D8051

Vanaf morgen gaan we op de Via Campaniensis lopen, die loopt van Rocroi naar Vezelay.

Het is zaterdag vandaag. Dus is er nagenoeg geen verkeer op de weg. Asphalt, geen huizen of bezienswaardigheden. Alleen asphalt.

Bij een stationnetje bij het plaatsje Fépin gaan we in het wachthokje een broodje eten.

Als de zon schijnt is het best aangenaam, maar als de zon achter de wolken staat, is het koud door de frisse wind.

Bij het plaatsje Haybes gaan we via een brug aan de andere kant van de Maas lopen, want deze route is iets korter naar Fumay.

In Haybes gaan we koffie drinken. Het is nu ca. 10.00 uur.

Wij zijn de eerste gasten vandaag. De spullen van gisteravond staan nog op de bar en de tafels en het stinkt.

Er loopt een Yorkshir Terrier rond. Het is een lief hondje.

Om ca. 11.00 uur arriveren we in Fumay. Er staan geen richtingsborden naar Rocroi.

We lopen naar het centrum en vragen een vrouw de richting naar Rocroi. Ze wijst ons de weg.

Als ik vraag hoeveel kilometer het is, denk ik, dat ze zegt 10 á 8 (dix á huit) kilometer.

Ze vraagt of we daarheen willen lopen. Ik bevestig dat en ze vraagt of we gek zijn. Ze valt bijna om van verbazing. Dat kan niet.

Even verder zien we een richtingbord met daarop de afstand aangegeven. Het is nog 18 (dixhuit) kilometer. Vandaar haar verbazing.

Om 11.45 uur verlaten we Fumay. We volgen de D8051.

Al vrij snel ben ik deze weg erg beu. Steeds naast de weg, niets te zien en soms een passerende auto.

Aan de kilometerpalen en de benodigde tijd zie we hoe langzaam de kilometers voorbij sluipen.

We passeren op deze weg van 18 kilometer geen enkel dorp.

Jef loopt steeds een stukje vóór mij.

Om de paar kilometer wacht Jef op mij, gezeten op een kilometerpaal.

Ik heb nog niet eerder meegemaakt, dat ik zo'n hekel had aan een weg.

Het is vanaf Fumay ca. 4,5 uur lopen, alleen over het asfalt van deze verschrikkelijk saaie weg. Ineens zie in het verlengde van de weg een stukje kerktoeren boven de weg uitsteken. Dat moet Rocroi zijn.

Onderweg zien we een aanwijzing van de Via Monastica. Het duurt dan nog ¼ uur eer we bij de kerk in Rocroi zijn. We gaan eerst koffie drinken in een café en vragen naar de Rue Morceau, waar een B&B heb gereserveerd. We moeten bij mevrouw Christiane Pernelet zijn. De B&B is ca. 300 meter buiten het centrum. Als we er aankomen, is ze volledig verrast. Zo te zien verwacht ze ons niet. Ik leg uit, dat ik 4 dagen geleden gereserveerd heb en dat zij mij een bevestiging heeft gemaild. Ze is de afspraak vergeten. Ze is bezig opruiming te houden in de tuin. Het is een verschrikkelijke bende. Ze biedt ons in de keuken koffie aan en gaat de kamer in orde

maken.

Het is in de keuken ook een rommeltje. Zo te zien is ze schilderes, want overal hangen schilderijen. Ze het wel.

Aan de wand hangt ook een krantenartikel over 2 Nederlanders, 2 jaar geleden zijn verdwaald in de bossen.

Ze vertelt, dat een echtpaar bij haar logeren. Ze belden in de nacht op, dat verdwaald waren en ze niet wisten, waar ze zaten.

Christiane heeft de politie gebeld en zij de gehele nacht bezig geweest om het echtpaar te zoeken. Er werd zelfs een helikopter ingezet. Tegen de morgen werden de mensen gevonden. Ze zaten in een hut, bij 5 graden vorst. Het echtpaar is een paar dagen bij Christiane gebleven en zijn verder getrokken naar Santiago.

kan

die

zou
ze

zijn

Na een ½ uur is de kamer klaar en kunnen we er in. Het ziet er goed uit. Wat veel schilderijen aan de wand, maar toch. Alles is schoon en netjes.

Om 18.30 uur gaan we terug naar het centrum om te eten.

Eerst bekijken we de route, hoe we morgen Rocroi moeten verlaten.

Rocroi is een vestingstad in stervorm. Deze is gebouwd onder de regering van Hendrik II rond 1555, als antwoord op de versterkingen van Givet, die gebouwd zijn door Keizer Karel.

Als we in het restaurant wachten om te eten, komt er nog een pelgrim binnen. Hij vraagt een kamer en gaat er meteen heen.

Het eten smaakt niet. De sla is echt smakeloos en de kip met frieten evenzo. Het lijkt wel of alles is gekookt in water.

Om 20.30 uur zijn we weer terug bij Christiane. We maken een praatje met haar. Ze moet morgen naar een markt om schilderijen te verkopen.

Terwijl we weg waren, heeft ze grote schoonmaak gehouden in de keuken. Het ziet er nu netjes uit. Ze zal vanavond een stempeltje schilderen in onze Credential.

Om 21.45 uur liggen we in bed.

=====

Dag 3: 14 april 2013. Rocroi – Signy l'Abbaye: 32 km.

Om 7.15 uur zijn we klaar voor het ontbijt, maar Christiane is nog niet zover.

Ze gaat brood zoeken. Even later komt ze terug en zegt weer, dat ze brood gaat zoeken.

Alles komt goed.

Ze heeft een prachtig stempeltje geschilderd in onze Credential.

Om 8.00 uur vertrekken we. Ik maak nog een foto van haar en haar zoon. Ik beloof de foto te zullen mailen. Het miezert een beetje, als we vertrekken. Er is mooi weer beloofd. Dus het zal wel goed komen. Als we Rocroi verlaten, komen we op een asfaltpad. Er is weer nog geen verkeer, want het is vandaag zondag. We zien voor ons de pelgrim lopen, die we in de bar zagen. De temperatuur is beter dan de voorbije dagen. We volgen nu de Via Campaniensis. De aanwijzingen zijn gele pijlen, blauwe

stickertjes met een schelpje en geel/blauwe blokjes.

Langs het pad staan sporadisch boerderijen tussen de weilanden.

Je kunt zien, dat hier geen ruilverkaveling heeft plaats gevonden. Er staan veel groepjes struiken en/of bomen en er liggen nog weeltjes in de weilanden.

We komen bij het gehucht Sevigny la Foret en lopen over een asfaltpad verder.

Het pad loopt door het bos Forestière du Gros Chêne. Het pad loopt tussen heidevelden en aanplant van jonge bomen.

Langs het pad zien we veel bloemetjes staan, zoals wilde hyacinten, klein hoefblad en wilde sleutelbloemen.

Er zijn hier de laatste tijd veel bomen gezaagd.

Het is hier heel erg stil. Alleen de vogels zingen hun lied.

Het is vandaag leuker wandelen dan gisteren. Het is heuvelachtig, waardoor we regelmatig klimmen en dalen.

Om ca. 10.45 uur arriveren we in Chilly. Net voor het dorp kan ik een mooie foto maken van het dorp.

Als we het dorp uitlopen, willen we wat eten. We gaan op een paar betonblokken zitten. Jef zegt, dat koffie nu wel lekker zou zijn. Meteen gaat een poort open en een mevrouw vraagt of we koffie willen. Dat is toevallig.

We moeten in de kamer zitten en mevrouw gaat koffie zetten. De heer des huizes komt net uit bed en komt bij ons zitten. Ook een kleinzoon komt erbij zitten.

Ze zijn zeer geïnteresseerd in onze wandeltocht en wat we zoal gedaan hebben. Ze willen alles weten.

De man vraagt of we een cognac willen. Ik zeg, dat we daar vanavond wel voor terug

komen.

Ik moet zijn leeftijd schatten. Ik zeg 10 jaar jonger dan ik werkelijk denk. Dan zegt hij, dat ik vanavond 2 cognac krijg.

De koffie en de koek smaakt heerlijk.

We gaan verder richting Laval Morency.

Het is hier erg druk, want er is in het centrum een markt. We zien er niets van.

Om ca. 11.00 uur is het al behoorlijk warm geworden. We ritsen de broek korter en trekken onze trui uit. We lopen nu in een zomers tenue door het zomerse landschap van de Ardennen.

De landbouw bestaat in hoofdzaak uit veeteelt. Er staan een aantal grote koeienstallen en er is veel weiland.

Om ca. 12.00 uur zijn we in het plaatsje L'Echelle.

We passeren een groot kasteel uit de 16e eeuw. Het is tegenwoordig in gebruik als gemeentehuis, museum en bibliotheek.

Buiten L'Echelle lopen we over een graspad naar Aubigny les Pothées. Helaas, er is geen bar voor koffie.

In de 13e eeuw is Aubigny les Pothées het belangrijkste dorp van een kerkelijk domein: Les Pothées. Dit bevatte 17 dorpen, waarvan de meesten nog steeds de naam "les Pothées" hebben bewaard.

We gaan verder over een puinpad. Het pad moet bij regenachtig weer zeer slecht zijn.

Het is hier heuvelachtig.

Het is warm geworden (ca. 24 graden) en we voelen de inspanningen van de voorbije dagen goed. We hebben ca. 65 kilometer over asfalt gelopen. Dat ga ik voelen aan mijn voeten.

In het bos zijn de paden erg slecht. De modder blijft aan mijn schoenen kleven.

Als we door een bos lopen met smalle paadjes zijn de aanwijzingen groot om niet te verdwalen.

Als we uit het bos zijn lopen we tussen de weilanden. Aan beide zijden van het pad staat prikkeldraad.

Het is goed uitkijken om niet het prikkeldraad te raken.

Om ca. 17.00 uur zijn we Signy l'Abbaye.

Als we vragen naar de B&B blijkt, dat we er vlakbij zijn.

Het is een erg aardige mevrouw, maar ze is erg druk.

Als ik na het douchen aan een tafel ga zitten om mijn dagboek te schrijven, komt ze bij ons zitten en praten. Ik kom bijna niet aan schrijven toe.

Tijdens het eten praat ze aan een stuk door. Ik kan de helft maar verstaan, omdat ze zo vlug praat.

We eten een mix van krotten met rode bietjes als voorgerecht en als hoofdgerecht een mengsel van gekookte aardappelen en groenten met worst. Dit alles met brood en water. Als nagerecht krijgen we kaas.

Ze zet even de tv aan voor het weerbericht. De voorspelling is, dat het de komende dagen mooi weer wordt.

Als we klaar zijn met eten, ga ik verder met schrijven. Ze laat me nu met rust.

Om 21.00 uur ben ik klaar en gaan we naar bed.

=====

Dag 4: 15 april 2013. Signy l'Abbaye – Chateau Porcien: 30 km.

Het was erg koud vannacht op onze kamer.

Tijdens het ontbijt heeft Agnes het weer erg druk, maar ze is erg aardig en ze doet alles om het ons naar de zin te maken. Ze vertelt over de verschillende confituren, die ze zelf maakt. Ze belooft om 9.45 uur naar Chateau Porcien te bellen om voor ons 2 bedden te reserveren in de gemeentelijke herberg. Als we vertrekken halen we brood in het centrum en een paar croissants. Al snel, nadat we het dorp hebben verlaten lopen we over een asfaltweg door het bos. Het is zonnig en het ziet er naar uit, dat het een mooie dag wordt. Om ca. 10.00 uur lopen we in zomertenuue door het bos. Het is hier weer erg rustig. Alleen de vogels hebben het druk.

Om ca. 10.30 uur moeten we een modderpad op. Nu is het pad redelijk beloopbaar, maar na regen zal het een echte modderpoel zijn.

Agnes zei gisteravond al, indien het zou regenen, dat we dan een andere route zouden moeten kiezen. We zouden tot de enkels door de modder moeten.

De slechte paden komen steeds terug, maar het weer is goed en de zon schijnt volop.

Na de bossen komen we in Lalobbe. Ook hier weer geen bar, waar we koffie kunnen drinken.

Bij de kerk gaan we op een bank zitten om wat te eten. Tijdens de rustpauze wordt het zwaar bewolkt en het koelt flink af. Er vallen zelfs een paar druppels. Het ziet er niet goed uit.

Na verloop van tijd wordt het toch weer lichter. Het valt mee.

Via bospaden en weilanden komen we in la Neuville les Wassigne.

Om ca. 11.00 uur worden we ingehaald door de wandelaar, die we eerder zagen.

Hij heet Lieuwe en komt uit Haarlem en loopt naar Santiago de Compostela. Hij is op 1 april vertrokken. Hij heeft een organisatiebureau.

Een stukje verder gaat hij wat eten en wij lopen verder. Hij wil ook overnachten in de gemeentelijke herberg in Chateau Porcien.

Onderweg heb ik, evenals gisteren, wat last van mijn linker voet. Ik denk, dat het komt, omdat we de voorbije dagen veel over het asfalt hebben gelopen. Ik heb onder de tape een paar pleisters geplakt. Het gaat nu wel iets beter.

We lopen gedurende een uur over graspaden. Dit loopt goed.

De zon is achter de wolken verdwenen, maar het blijft droog.

De gehele middag lopen we over paden tussen de weilanden. Het is heel rustig. Er zijn geen auto's, geen mensen of andere pelgrims.

Om ca. 14.30 uur passeren we een bordje, waarop staat dat de afstand naar Santiago nog 2454 kilometer. Dat zou dan de route moeten zijn, die via Le Puy en Velay loopt.

We lopen langs een park met windmolens.

Om ca. 15.45 uur lopen we Chateau Porcier in. We komen bij het gemeentehuis, waar we ons moeten melden. We worden ingeschreven en krijgen de code van het deurslot. De slaapplaats is vlakbij.

Er zijn 3 bedden. Lieuwe is al gearriveerd en gedouched. Het is een kleine ruimte met 3 bedden met douche en toilet. De ruimte is ca. 2 x 4 m2 met 2 bedden en een stapelbed. Jef en ik gaan naar bar-restaurant Longchamp, waar we koffie kunnen drinken. We reserveren hier voor het avondeten. Lieuwe komt ook langs om wat te drinken. Na het douchen, gaan we weer naar Longchamp, waar we onder het genot van een glas rode wijn ons dagboek gaan schrijven. Om 19.00 uur kunnen we eten. Lieuwe komt hier ook eten.

We eten een salade, het hoofdgerecht bestaat uit aardappelen met vlees, diverse groenten, daarna diverse soorten kaas, een bakje caramel en koffie na met 2 glaasjes wijn kost dit € 17,- per persoon. Het smaakte heerlijk.

Om ca. 20.30 uur zijn we weer terug in ons verblijf. We gaan meteen slapen.

=====

Dag 5: 16 april 2013. Chateau Porcien – Bazancourt: 22 km

Lieuwe is al om 6.00 uur vertrokken. Hij wil vandaag naar Reims. Dat is toch 40 kilometer. Wij lopen naar Bazancourt. Dus we hebben geen haast.

Om 8.00 uur vertrekken we. We lopen eerst naar een bakker om stokbrood te halen. Daarna gaan we op pad.

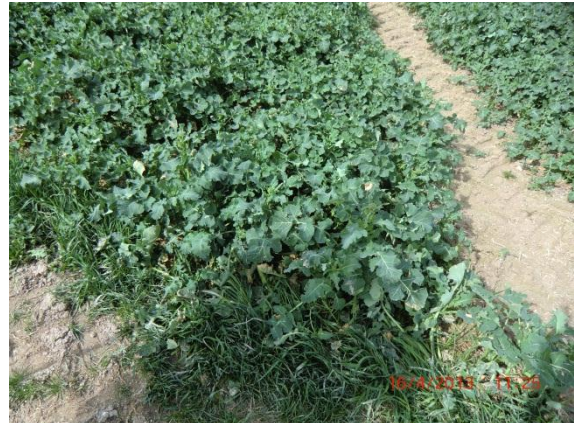
Het weer is goed en we hebben er zin in.

We lopen het dorp uit en gaan naar Avancon. We lopen al snel tussen akkers met graan, koolzaad en luzern. Dit laatste is een soort klaver, die 3 maal per jaar geoogst kan worden. Na het maaien wordt de luzern gedroogd en wordt gebruikt voor de productie van bi ethanol. Na Avancon lopen we naar St. Loup en Champagne.

We lopen steeds door hetzelfde landschap.

Net voor St. Loup en Champagne staat een vrouw in de tuin. Ze nodigt ons uit om bij haar koffie te komen drinken. Dat doen we graag.

Het is een gezellige vrouw. Als ze hoort, dat we nog niet gereserveerd hebben, gaat ze meteen bellen en reserveert in Bazancourt 2 bedden in de gemeentelijke herberg.

Na de 2^e kop koffie en meerdere koeken vertrekken

we weer.

Het wandelgebied verandert niet veel. Het is steeds hetzelfde.

We lopen naar L'Ecaille.

Hier eten we in een sportcomplex een vers stokbroodje.

Het is nog 7 kilometer naar Bazancourt.

Enkele dagen geleden dacht ik, dat hier nog geen ruilverkaveling had plaats gevonden. Het lijkt erop, dat het wel is gebeurd. De akkers zijn erg groot en de afscheidingen zijn kaarsrecht.

Hier staat heel veel koolzaad op de akkers.

Het terrein is hier vrij vlak.

Ik vind het landschap erg eentonig worden. Het is de gehele dag hetzelfde uitzicht. Landbouw en nog eens landbouw.

Om 13.30 uur arriveren we in Bazancourt. We moeten inschrijven en de sleutel ophalen op het gemeentehuis. Deze is gesloten tot 14.00 uur. We doden de tijd door op een bank te gaan zitten.

Om 14.00 uur krijgen we de sleutel.

De slaapgelegenheid is vlakbij het gemeentehuis.

Het is een vrij grote zolderruimte met 3 opklapbedden, een douche en toiletten.

Het is koud, als we binnen komen. Als we de verwarmingsradiatoren aanzetten wordt het vrij snel warmer.

Om 17.00 uur zijn we overal mee klaar en lopen we naar het centrum.

Om 18.00 uur eten we in een restaurantje.

Om 20.00 uur zijn we weer in onze kamer.

We maken onze rugtas in orde en gaan op tijd naar bed.

=====

Dag 6: 17 april 2013. Bazancourt – Reims: 17 km

Vandaag is het weer onze laatste wandeldag.

We vertrekken om ca. 7.15 uur richting Reims.

De aanwijzingen in het dorp uit zijn duidelijk. Deze komen niet helemaal overeen met ons routeboekje. Dus we hebben onze twijfels of het allemaal wel goed komt.

Eerst volgen we alleen de aanwijzingen. We verlaten de weg en verderop komen we weer van de weg. Dan staan er aanwijzingen, die ons weer terug zouden brengen naar Bazancourt.

We besluiten de routekaartjes te volgen.

Verderop zien we toch aanwijzingen.

Aan het eind van het dorp staat een aanwijzing naar rechts naar het platteland. Dit is voorlopig de laatste aanwijzing.

We proberen nu zoveel mogelijk het boekje te volgen en op ons gevoel te lopen.

We lopen tussen de akkers over lange, onverharde wegen.

Het is ongewis of we goed lopen.

Het weer is prima. Het is bewolkt, maar de temperatuur is goed.

Om ca. 8.45 uur zien we tot onze grote verbazing een aanwijzing. Dat is dan voorlopig weer de laatste.

Na weer een ½ uur passeren we een motorcrossterrein, dat ook op ons kaartje staat. Dus we lopen nog steeds goed.

Als we op een heuveltje staan, zien we in de verte de Kathedraal van Reims staan. Maar we zijn er nog niet. We hadden uitgerekend, dat we om ca. 11.30 uur in Reims zouden zijn. Dan is het toch nog ca. 10 kilometer of 2 uur lopen.

We stappen flink door, want het pelgrimsbureau in de Kathedraal is van 12.00 tot 15.00 uur gesloten. Reims komt langzaam dichterbij. Soms zien we de Kathedraal niet meer, omdat hij dan achter een heuveltje verdwijnt.

Om ca. 10.30 uur arriveren we in het voorstadje Betheny. We lopen over

een trottoir of over het gras naast de weg naar Reims.

We hopen steeds een bar te zien voor koffie, maar dat duurt wel enige tijd.

Bij de bakker halen we 3 croissants en eten deze op bij de koffie. Dat smaakt.

Als we in de buurt van de Kathedraal komen, is het toch even zoeken.
Om ca. 11.30 uur zijn we bij de Kathedraal.

We gaan meteen naar binnen. We worden begroet door een vriendelijke man en vrouw.
Ze zetten een stempel in onze credential.
Zij hebben ook gegevens voor de overnachting. Zij willen eventueel reserveren.
Ik informeer naar het TGV station, waar we morgen met de bus van Eurolines naar Nederland zullen rijden.
Ik heb een kaartje waar het station op staat. Ik zie aan hen, dat zij het ook niet goed weten.
Jef en ik besluiten naar het station te lopen.
Vlakbij de kerk is een toeristenbureau. Ik ga daarheen met mijn bus tickets. De vrouw weet het meteen.
We moeten naar een ander TGV station buiten de stad.
Ze leggen uit met welke tram we het beste kunnen gaan.
We nemen de tram en rijden naar het station. Het is wel 25 minuten rijden.
Het is een geheel nieuw station complex met veel nieuwe kantoren er omheen, waarvan er veel leeg staan.

We informeren bij de informatie naar de bushalte. Een vriendelijke medewerker gaat met ons mee om deze te wijzen.

Het is gelukt. We weten waar we morgenvroeg moeten zijn.

We nemen de tram terug naar de Kathedraal. Onderweg zoeken we uit welke overnachtingsplaats het dichtst bij een tramhalte is.

Als we terug in het centrum zijn, maken we een rondleiding door de Kathedraal. Het is een erg mooie kerk, die aan de buitenzijde gerestaureerd wordt.

De Kathedraal heet "Onze Lieve Vrouwenkathedraal". De eerste kerk is gebouwd in 401 na Chr. Het is de 3^e Kathedraal op deze plaats. De kerk in zijn huidige uitvoering dateert uit de 13^e eeuw.

Tijdens de oorlog is de kerk zwaar beschadigd en na de oorlog weer in ere hersteld door giften van de bewoners uit Reims.

De Kathedraal is het mogelijke vertrekpunt van 3 pelgrimswegen: Naar Santiago via Vezelay of via Parijs en de via Francigena naar Rome.

Het wordt een jeugdherberg bij de universiteit. Het is ca. 100 meter lopen naar de halte.

We gaan terug naar de Kathedraal. Er is nog iemand, die voor ons wil reserveren.

Het is ca. 1 uur lopen naar de overnachting.

Als we binnen stappen, staat er een Nederlandse bus met middelbare scholieren.

Ze vertellen, dat ze een wijnreis maken. Dat is niet slecht.

We worden goed geholpen. Alleen de kamer is nog niet gereed. We kunnen onze rugtas in een berging zetten.

Dan lopen we weer terug naar het centrum.

Als we in de buurt van de tramhalte komen, zien we, dat de bovenleiding stuk is. De politie staat erbij.

Als hij morgenvroeg maar hersteld is.

In het centrum maken we nog foto's van de Kathedraal.

Om ca. 18.00 uur gaan we een restaurant zoeken, want we hebben al honger. De Franse restaurants zijn gesloten. Die gaan om 19.00 uur open.

In een Turks restaurant kunnen we eten.

Als we gegeten hebben lopen we terug naar de Jeugdherberg.

Als we bij de tramhalte komen, zien we, dat er aan gewekt wordt.

Ik vraag aan een agent of hij kan zeggen of de reparatie morgenvroeg gereed is, zegt hij, dat over een uur de leiding hersteld is.

We gaan nog een tijdje op een bank in het park zitten. Het is heerlijk in de zon.

Ca. 21.00 uur gaan we naar de jeugdherberg en maken onze rugtas gereed voor de thuisreis.

Terugreis: 18 april 2013

Onze bus van Eurolines vertrekt om ca. 9.00 uur.

We nemen de metro van ca. 7.30 uur.

Om ca. 8.00 uur zijn we op het station. We nemen een koffie en wachten.

We zouden om 8.45 uur moeten inchecken, maar er is dan nog geen bus.

Om 9.00 uur is er nog steeds geen bus.

Om 9.15 uur ga ik naar de informatiebalie in het stationsgebouw. De man weet er niets van. Ik vraag of hij wil bellen. De man belt en geeft de hoorn aan mij. De juffrouw aan de andere zijde spreekt goed Engels. Ze zal de chauffeur bellen en mij informeren.

Ik ga weer naar halte en wacht af. Het is koud en het waait flink.

Om 9.45 uur heb ik nog steeds telefoontje gehad en nog geen bus te zien.

Ik ga weer bellen. De juffrouw zegt nu, dat ze de chauffeur niet te pakken krijgt. Ze gaat weer bellen en dan mij weer informeren.

Ik krijg geen reactie.

We filosoferen al wat we moeten doen. Als er geen bus komt. De volgende bus komt pas over 3 dagen.

Om 10.15 uur stopt er een bus bij de halte. Het is geen bus van Eurolines. Het is toch de goede bus.

We zijn blij, dat we kunnen instappen.

De terugreis gaat voorspoedig, maar de verloren tijd halen we niet meer in.

De bus stopt in een paar grote plaatsen, zoals Gent, Brussel en Antwerpen en ook nog een paar keer voor een sanitaire stop.

Bij de Belgisch-Nederlandse grens stopt de bus bij een wegrestaurant om te eten.

Om ca. 18.00 uur arriveren we in Breda.

Om 18.20 uur nemen de trein naar Etten-Leur, waar

Corrie mij opwacht.

=====

Dit jaar lopen we van Reims naar St. Amand Montrond.

Dit wordt dan het laatste gedeelte van onze Camino de Santiago van Nederland naar Santiago de Compostela c.q. Fisterra.

Dag 0: 14 mei 2014. Etten-Leur – Reims

Vandaag vertrekken we naar Reims om onze Camino te vervolgen.

De komende weken zullen we onze Camino de Santiago afmaken. De tocht van Amsterdam naar Santiago de Compostela c.q. Fisterra. Bij elkaar opgeteld is het ca. 2500 kilometer.

Als dit gedeelte zo goed verloopt als de vorige, dan is het een geweldige tocht geweest.

We lopen nu van Reims naar Saint Amand Montrond, waar we in 2011 begonnen zijn met de Via Lemovicensis.

Vandaag is een reisdag. Dit keer gaan we met de bus van Eurolines. De busreis kost € 24, - p.p. van Breda naar Reims.

Om 11.30 uur vertrekt de bus in Breda.

Om 10.30 uur nemen we de trein naar Breda, nadat we afscheid van Corrie en Jeanne hebben genomen.

We zijn vroeg in Breda. De bus van Eurolines is een kwartier vroeger dan gepland.

Iedereen, die met de bus meegaat, is aanwezig. Dus hij vertrekt wat vroeger. De bus rijdt via Antwerpen naar Brussel, waar ca. 30 minuten wordt gepauzeerd. Daarna naar Gent. We rijden weg en na

30 minuten zijn we weer terug op dezelfde stopplaats. Er stapt nog iemand in, die waarschijnlijk vergeten is. Hierdoor krijgen we vertraging.

Na Lille verlaten we de weg naar Parijs en rijden richting Reims.

We zouden om 18.30 uur bij het station in Reims moeten arriveren. Aan de nog af te leggen afstand te zien, hebben we een vertraging van ca. 1 uur.

Er komen een paar politieauto's om de bus rijden. De bus wordt naar een parkeerplaats gedirigeerd. Het blijkt douane te zijn. Er komen nog 2 politieauto's bij.

De bus moet stoppen. In een politieauto zit ook een politiehond.

Iedereen moet uitstappen. De bagageruimte wordt leeggemaakt. Iedereen moet in de rij gaan staan met de bagage voor zich. Alle koffers en handbagage moeten worden geopend.

Ze gaan zeer contentieus te werk.

Ze hebben geen haast. Ik denk, dat er vooral gecontroleerd wordt op drugs.

In de bus zitten nogal wat Afrikanen en Zuid Amerikanen. Er is zelfs een vrouw, die in haar bagage een paar zakken meel heeft. Er wordt een gaatje gemaakt in een zak en wordt wat materiaal uitgehaald. Het spul wordt besnuffeld en in een auto onderzocht. Het blijken geen drugs te zijn. De hond wordt niet ingezet.

De mensen van de douane zijn vrij relaxt en vriendelijk.

Als wij aan de beurt zijn, vraagt de ambtenaar waar we vandaan komen, waar we heen gaan en wat we gaan doen.

Als we vertellen dat we naar Reims gaan en dat we van daaruit naar Santiago gaan wandelen, hoeven we onze rugtassen niet open te maken en kunnen we de tassen weer in de bagageruimte zetten.

We bekijken het schouwspel vanuit de bus. Het is gemakkelijk om aan te zien. Zelfs theezakjes worden geopend en weer met tape dicht geplakt. Overal wordt aan- en in geroken.

Na ca. 1 uur zit alle bagage weer in de bagageruimte en kunnen we verder.

We hebben nu ca. 2 uur vertraging opgelopen

Om ca. 20.30 uur zijn we bij de stopplaats Champagne Ardennes Gares. Dit trein- en busstation ligt buiten Reims. Hier zijn we vorig jaar ook op de bus gestapt om naar Nederland te reizen.

Bij de balie halen we een stadsplattegrond met de tramlijnen naar Reims. We weten, dat we bij de halte Comedie moeten uitstappen.

Om ca. 21.00 uur stappen we uit de tram.

We slapen weer in dezelfde jeugdherberg, waar we vorig jaar ook hebben overnacht. We zetten onze rugtassen op onze kamer en gaan wat eten. We hebben honger gekregen. Om ca. 22.00 uur zijn we terug. Ik ga meteen mijn dagboek

schrijven.

Om ca. 22.45 uur gaan we slapen.

=====

Dag 1: 15 mei 2014. Reims – Cumière: 30 km

We kunnen vanaf 6.30 uur ontbijten.

Na het ontbijt lopen we naar de Kathedraal. De kerk is al open. We steken een kaarsje op voor een goed verloop van deze tocht.

We gaan om 7.45 uur op pad. We lopen door de Rue Tresor naar de Pont de Vesle.

Het is erg druk op straat. Om de paar minuten zoeven trams langs in beide richtingen met allemaal mensen die naar hun werk gaan.

Net over de brug gaan we naar links en lopen langs de oever van de Marne. We zien regelmatig aanwijzingen. Het zijn hier geel-blauwe balkjes. Er zijn hier

meerdere verschillende markeringen van andere routes. De geel-blauwe stickers zijn goed zichtbaar. Het weer is goed. De zon schijnt, alleen is de noordelijke

wind wel fris.

We passeren een paaltje met daarop aangegeven, dat het nog 2400 kilometer is naar Santiago de Compostela. Het lijkt ons wat

overdreven. Het zal, vanaf hier, zeker niet meer zijn dan 2000 kilometer.

Er staat ook een bord met de tekst "Via Francigena". Dit is de pelgrimsweg van Canterbury in Engeland naar Rome. Ook staat er een bordje van de GR654. Dit is een GR route, die wij ook gedeeltelijk zullen volgen.

Na een aantal bruggen verlaten we weer de Marne en lopen door de plaats Cormontreux.

Regelmatig zien we geel-blauwe stickers met de tekst "Via Campaniensis". Dit is de naam van de route tot Vezelay.

We lopen richting Louvis en daarna naar Trois Puits.

We komen bij de druivenvelden. Allemaal druiven voor de Champagne.

Om ca. 10.00 uur zijn we in het plaatsje Montbr . We hebben dan ca. 10 kilometer afgelegd.

Veel mensen zijn aan het werk in de druiven. Ze verwijderen de uitlopers van de struiken, waar geen druiven aankomen en alleen voedsel gebruiken.

Als we in Rilly zijn en kijken terug, zien we een heuvelachtig landschap met veel druivenvelden.

De zon schijnt, maar de wind blijft frisjes.

Voorbij Rilly zien we geen markeringen meer. Ik vraag de weg aan een vrouw, die in de druiven werkt.

Ze zegt, dat we terug moeten.

In Rilly vraag ik het nogmaals. Uiteindelijk komen we weer op de route. We hadden niet goed opgelet.

Om ca. 11.30 uur lopen we weer op de route. We lopen op een kaarsrecht, breed pad door een bos van ca. 5 kilometer.

Het waait hier niet. De temperatuur is aangenaam, vooral als de zon door de bomen schijnt.

Soms is het pad modderig, maar we kunnen er meestal goed omheen lopen.

Als we uit het bos zijn, lopen we weer tussen de druivenvelden. We zien, dat de druiven vaak bespoten worden. Overal rijden tractoren tussen

de druiven, die bezig zijn met het bespuiten van de druiven.

Om 13.00 uur zijn we in het plaatsje Les Haies. Het is maar een gehucht. Daarna lopen we naar Germain.

Het park v or Germain heet "Commune du Parc Naturel Regional Montagne de Paris".

Bij een splitsing zien we een markering over het hoofd en nemen het verkeerde pad. Het is een recht pad met veel modder en geen markeringen. Na 20 minuten besluiten we om terug te gaan over het modderige pad. Bij een splitsing blijkt een markering te staan, maar hij staat er wel onduidelijk.

We hebben 40 minuten verloren. We stappen flink door.

Als we het bos uit zijn, komen we in het plaatsje Bellevue.

Als we voorbij een huis lopen, waar een man in de tuin werkt, komt de man ons achterna en vraagt of we iets willen drinken. Dat willen we wel.

We gaan in de tuin zitten en krijgen jus d'orange met koekjes.

Hij heeft veel vragen, want hij wil ook nog eens naar Santiago. Hij doet zelfs mijn rugtas om om te ervaren hoe het voelt.

We maken foto's en beloven deze op te sturen.

Na een bos krijgen we een mooi uitzicht over de stad Epernay.

We gaan verder richting Hautevillers. Het is een redelijk grote plaats, maar het leeft niet erg. Bijna alle vensters zijn gesloten, geen mensen op straat, alleen geparkeerde auto's.

Don Pérignon was een pater Benedictijn van de abdij van Saint Pierre d'Hautevillers. Hij ontdekte de methode om mousserende wijn te maken. Hij experimenteerde met wijn uit de Champagnestreek.

Sindsdien heet deze wijn Champagne.

Het is nog ca. 2 kilometer naar Cumières. We lopen langs de verkeersweg. Na een heuvel zien we Cumières liggen aan de rivier de Marne.

Als we het dorp inlopen, zijn we meteen bij de maison d'hôte" du Chêne Plat".

Bij de ontvangst krijgen we koffie aangeboden. We hebben een mooie kamer.

Na het douchen willen we gaan eten in het enige restaurant van het dorp. Helaas, vandaag gesloten.

We lopen door het dorp om te zien of er misschien een andere eetgelegenheid is. Helaas zonder resultaat.

In Cumières staan veel gebouwen met op de gevels vermeld, dat er champagne gemaakt of verhandeld wordt. Ook staat er vaak vermeld, dat er champagnekelders zijn.

We hebben nog wat broodjes over en besluiten deze maar op te eten.

Als de gastheer ons opmerkt bij terugkomst vraagt hij hoe het was in het restaurant. Als hij ons verhaal hoort, maakt hij een salade voor ons klaar. het smaakt prima.

Om ca. 21.15 uur zijn we overal mee klaar.

Mijn fototoestel heeft de hele dag al rare kuren. De spanning valt regelmatig weg. Ik weet niet hoe dit verder moet.

=====

Dag 2: 16 mei 2014. Cumières – Montmort Lucy: 28 km

Om 7.30 uur kunnen we ontbijten.

De gastheer rekent geen kosten voor de koffie en de salade van gisteren.

Om 8.00 uur vertrekken we en lopen vrij snel over de brug over de Marne richting Mardeuil.

Als we over de brug zijn, zien we de plaats al liggen.

Vanmorgen hebben we het weersbericht op tv gezien. Het zal de komende dagen ca. 25 graden worden. Het ziet er goed uit.

Vandaag zullen we regelmatig over de GPV route lopen. Deze route is geel-rood gemarkeerd.

We lopen om Epernay heen. We hebben een mooi uitzicht over de stad.

We lopen tussen de wijngaarden tegen de hellingen. Overal is men aan het werk. Mensen, die op kleine karretjes zitten en de uitlopers van de druivenplanten verwijderen. Ook worden er veel met grote machines druivenplanten bespoten. Ik ben benieuwd hoe vaak de druiven per seizoen worden bespoten tegen allerlei ziektes.

Om 10.15 uur zijn we in Modesty. Op een rotonde staat een grote fles Champagne.

We gaan hier koffie drinken. Als ik naar het toilet ga, hangen aan de wand allerlei voorwerpen van het champagneproces. Vele soorten kurken. Ook staan er veel miniatuurtjes van de productie.

Als we verder gaan, zien op een heuvel de kerk van Chavot.

We moeten een pittig klimmetje afleggen om er te komen.

We passeren 6 kilometer na Mardeuil de kerk van Chavot. Deze kerk staat vrij tussen de druivenvelden.

We blijven voorlopig tussen de druiven, soms over asfaltwegen, soms over puinpaden.

Na Moussy lopen we gewoon weer tussen de druivenvelden.

Alleen maar druiven en geen andere teelt.

Als we een veld passeren, staat een man bij zijn auto. Hij is spullen aan het inladen. Ik vraag of ik een foto mag maken van de man op zijn karretje tussen de druiven. Hij werkt direct mee. Heel leuk.

Ik vraag hem waar de bruine capsules voor dienen, die aan de draden hangen. Hij vertelt, dat deze insecticiden bevatten tegen de kleine vlindertjes.

In de berm zien we hier regelmatig wilde orchideeën staan.

Om ca. 12.00 uur lopen we tussen graanvelden. We zien geen druiven meer.

Het land is hier vlak. Misschien dat dit de reden is voor het ontbreken van druiven. Meestal groeien de druiven tegen hellingen.

We lopen door de plaats Morangis. Alles heeft ook hier te maken met de champagne. Er staan veel mooie huizen met ondergrondse garages. Zo te zien wordt er goed verdiend aan de Champagne. Overal staan borden met namen van producenten van de Champagne.

Aan het eind van het dorp gaan we eten aan een picknicktafel. We hebben nog steeds broodjes van thuis.

Als we verder gaan moeten we door een bosje. Volgens mijn boek is de route hier goed gemarkeerd. Helaas zijn er geen markeringen te zien.

Na $\frac{3}{4}$ uur komen we uit het bos, in de hoop, dat we goed gelopen zijn.

We vragen een vrouw waar we zijn en of we goed lopen. Zij wijst ons de weg en we gaan lopen.

Na 20 minuten twijfelen we of we wel goed lopen, want we komen niet bij een kruising, die we moeten kruisen.

Ik vraag een man of we goed lopen. Hij zegt, dat we de verkeerde kant uit lopen. We moeten ca. 2 kilometer terug. We balen hier erg van.

We lopen door het dorp Les Busons en komen bij de bewuste kruising. Het is dan ca. 13.30 uur.

Het is nu nog ca. 10 kilometer naar Montmort Lucy.

We komen op een breed graspad in een bos. Het gras is lang en soms is de bodem erg vochtig.

Het is hier heerlijk lopen. Door het brede bospad en de stand van de zon kunnen we in de zon lopen.

Om ca. 15.00 uur zijn we bij een grote vijver. Vanaf hier is het nog 4,9 kilometer naar Montmort Lucy. We eten bij de vijver nog wat en gaan weer stappen. Het lopen gaat vlot. We komen uit bij de verkeersweg D39. Deze weg loopt naar Montmort Lucy. Een tegemoet

komende auto stopt. Een mevrouw draait het autoraampje open en vraagt of we naar Santiago lopen. Gemakshalve bevestigen we dit maar. "Zwaar hè" zegt ze. Als wij zeggen, dat het wel meevalt, zegt ze, dat het erg zwaar is.

Ze vertelt, dat ze een vriendin heeft in Amsterdam. Als ze verder rijdt zegt ze: "bon courage".

Als we in Montmort aankomen, hebben we snel het hotel gevonden. We hebben hier half pension.

We drinken eerst koffie. Daar zijn we aan toe. Heerlijk een sterke café au lait.

De kamer ziet er netjes uit.

We kunnen onze kleren niet wassen. Er zijn geen waslijnen.

Naast het hotel is een bakkerij, die morgenvroeg om 6.00 uur al open is. Hier kunnen we morgenvroeg brood halen.

Om 19.30 uur kunnen we eten. Het pelgrimsmenu smaakt prima.

Om 21.00 uur gaan we slapen.

=====

Dag 3: 17 mei 2014. Montmort Lucy – Sezanne: 33 km

Vóór het ontbijt halen we eerst brood, zodat we na het ontbijt meteen kunnen vertrekken.

Het ontbijt bestaat uit stukjes stokbrood met jam. Het is een beetje karig.

Om 7.30 uur kunnen we vertrekken. Het is heel goed weer. Volop zon en weinig wind. Het ziet er naar uit, dat het vandaag een hele mooie dag wordt.

We lopen over een kaarsrecht graspad. Dit zal ca. 5 kilometer duren.

De landbouw bestaat hier uit graan. De druivenvelden zijn we voorlopig gepasseerd. Het landschap is hier vlak en waarschijnlijk niet geschikt voor druiventeelt.

Om ca. 9.30 uur lopen we door een bos. Het is een mooi breed pad, maar modderig.

De zon schijnt door de bomen. Het is zeer aangenaam.

Als we uit het bos komen, staat er een bank. We gaan wat eten en zitten heerlijk in de zon. Er heerst hier een serene rust. Niemand te zien en alleen de vogels te horen.

Als we verder gaan komen we bij het oude station van Baye. Er is geen spoorlijn meer te bekennen. Het is te zien, dat het station al lange tijd leeg staat.

We komen bij een splitsing, waar je ook naar Baye kunt, maar wij vervolgen de route.

Het is nu nog 21,5 kilometer naar Sezanne. We hebben tot nu goed gelopen en hebben geen problemen gehad met markeringen. Je merkt, dat je in korte tijd een behoorlijke afstand kunt afleggen, als de markeringen duidelijk zijn.

We lopen naar Saint Prix. We moeten er omheen en krijgen daarna een pittige klim naar een hoogvlakte. Het duurt bijna 30 minuten eer we boven zijn.

Op de hoogvlakte waait het. Het is hier aanmerkelijk frisser, maar beter dan een paar dagen geleden.

We moeten hier een andere route gaan volgen van de GVP met geel-rode markeringen.

We lopen vaak over graspaden langs de bosrand. Het koolzaad is hier uitgebloeid.

We komen in het plaatsje Soisy aux Bois. We houden een rijdende buurtwinkel aan en kopen een doosje camembert.

Naast de kerk, op het kerkhof, eten we op een bank een broodje met kaas.

Dan gaan we op pad naar Lachy. We lopen om het dorp heen.

Verder gaat het over mooie, rustige paden tussen de akkers naar Sezanne. Het is nog 8 kilometer.

Als we in Sezanne zijn drinken we op de Place de la Liberté wat. Daarna bezoeken we de St. Deniskerk. In een klooster krijgen we een stempel in onze Credential.

Om ca. 15.30 uur zijn we in het hotel. Het heet Relais Champagne. We hebben ieder een nette kamer. Als we gedouchet hebben en geïnstalleerd zijn, gaan we wat drinken in het hotel en gaan naar het Office Tourisme om de route te bekijken hoe we Sezanne morgen moeten verlaten. Het is geen probleem.

Ik ga schrijven en om 19.30 uur kunnen we eten.

Het eten was heerlijk, maar wel erg prijzig.

=====

Dag 4: 18 mei 2014. Sezanne – Bagneux: 26 km

We kunnen in het hotel pas om 9.00 uur ontbijten. We slaan het vandaag over.

We lopen langs de bakker voor stokbrood en een croissant.

We lopen Sezanne uit naar de route, die we bij een tennispark kunnen oppakken.

Het is een vrij rustige route, omdat het vandaag zondag is. Dus er is geen werkverkeer.

We horen wel vogels fluiten. Dat blijft mooi.

De paden zijn goed en dan het loopt lekker..

Om 9.00 uur zijn we in Vindey. Het is een leuk plaatsje.

Op het marktplein staat een gemetselde fles boven een put. Deze fles markeert de grens tussen Brie Champenoise en Champagne Crayeuse.

Als we Vindey verlaten lopen we naar Sandoy. Het is 3,3 kilometer. In de verte zien we de kerk staan.

We lopen over een puinpad tussen de landerijen.

Na Sandoy komen we bij een spoorlijntje, dat we moeten gaan volgen. Dat gaat wel 15 kilometer duren.

We gaan richting Barbonne-Fayel en zien deze plaats al van verre liggen. Om ca. 12.00 uur komen we bij een oud stationsgebouw van St. Quentin le Verger. Het is maar een bouwval. In de tuin staan nog veel mooie lissen in diverse kleuren.

Het is nu nog ca. 10 kilometer naar Bagneux.

We gaan weer verder over het graspad langs de spoorlijn. Het graspad en het uitzicht gaan wel vervelen. Het blijft steeds hetzelfde uitzicht.

De zon schijnt de hele dag al. Het is nu ca. 25 graden en windstil. Het is opvallend, dat het erg warm is, maar dat we niet transpireren.

Ik loop tegen een tak met bladeren. Ik heb meteen 5 teekjes op mijn arm. Jef heeft dit ook al een paar keer gehad.

Volgens het boek komen we bij een pad, dat niet goed begaanbaar zou zijn. We komen bij dit pad en zien, dat het gras pas gemaaid is. We lopen dit pad in en zien, dat het gras verderop niet meer gemaaid is en ca. 1 meter hoog is.

We moeten terug en de route gaan volgen uit het boek.

3 kilometer vóór Anglure verlaten we eindelijk het spoorlijntje en lopen over de D35 naar Anglure.

Het is een asfaltweg. Het is niet druk, maar wel warm boven het asfalt.

In de verte zien we de grote graansilo's staan van Anglure.

In Anglure komen we eigenlijk niet in de stad. We blijven aan de rand van Anglure en lopen over een brug over de rivier de Aube.

Het is dan nog ca. 3 kilometer naar Bagneux

Om ca. 15.00 uur zijn we in Bagneux. Het is een klein dorp met mooie huizen.

Ons logeeraadres hebben we snel gevonden. Het is een boerderij, waar een gepensioneerd echtpaar woont van ca. 65 jaar.

Het zijn gezellige mensen, die leuk kunnen kletsen. We krijgen 2 grote mokken koffie. Ze vertellen, dat ze vorig jaar ca. 70 pelgrims hebben gehad, maar dat het dit jaar aanmerkelijk minder is.

De boerderij is, behalve het woongedeelte, van hun zoon.

We krijgen een rondleiding over de boerderij. Hij laat de laatste nieuwe tractor zien. Deze is 200 PK.

Ook staat er een machine om maïs te dorsen. Deze machine is eigendom van 3

boeren. Ook hij heeft spuitapparatuur.

Ik vertel, dat ons opvalt, dat er veel wordt gespoten over de druiven en vraag hoe vaak dit gebeurt. Hij zegt, dat de druiven 1 maal per week gespoten worden. Dat lijkt mij toch wel erg vaak.

Hij heeft ook een groentetuin. De groentes staan er niet erg mooi bij. Hij beaamt dit en vertelt later tegen zijn vrouw wat ik ervan vond.

We gaan douchen en kleren wassen. De kleren hangen we aan de waslijn in de tuin.

Dan gaan we schrijven over het relaas van vandaag.

Het was eigenlijk een saaie dag vandaag. Veel spoorlijn en graspad.

Om 19.30 uur kunnen we eten. We eten met hen in de woonkeuken. We eten salade, konijn met puree en een yoghurt na. Bij het eten wordt ook een glas wijn gedronken. Het is heel gezellig.

De zoon heeft de boerderij voortgezet. Hij is afgestudeerd ingenieur chemie. Hij heeft 5 jaar gewerkt in de chemie. Toen de vader stopte heeft hij het bedrijf overgenomen en is ook nog 2 jaar naar een landbouwschool gegaan.

De gastheer is een fietsliefhebber. Hij heeft een echte Bianchi-fiets en rijdt bij een vereniging.

Toen we vanmorgen bij de fles boven de put in Vindey stonden, kwam hij met een paar vrienden langs fietsen. Hij heeft ons nog gegroet.

Als we naar bed gaan, is de was droog. Morgen wordt hetzelfde weer verwacht,

hopelijk met een interessantere route.

=====

Dag 5: 19 mei 2014. Bagneux – Savières: 22 km

We ontbijten om 7.30 uur.

We hebben geen haast, want het is vandaag een korte etappe van 22 kilometer.

Om ca. 8.00 uur nemen we afscheid van deze aardige mensen.

Het is weer erg mooi weer.

We lopen snel het dorp uit en na een paar kilometer zijn we in het dorp Clesles. Hier komen we bij het kanaal Haute Seine. Dit kanaal is ca. 44 kilometer lang en is de aanleg begonnen in 1806. In 1846 werd het kanaal in gebruik genomen. Het verbindt Marcilly sur Seine met Troyes. Er zijn meerdere kunstwerken zoals sluizen, bruggen en aquaducten.

Sinds 2003 is er geen commerciële scheepvaart meer mogelijk, maar er wordt nu gewerkt om het kanaal toeristisch te gaan exploiteren.

Het kanaal blijven we de gehele dag volgen.

In het water groeien veel dotterplanten, soms over de gele breedte van het kanaal. Het water is heel

helder, waardoor we de vele vissen goed kunnen zien zwemmen

Om ca. 10.00 uur komen we in de plaats Méry sur Seine. We verlaten het kanaal om door het centrum te lopen en om brood te kopen. Tegenover de bakker is een bar, waar we koffie gaan drinken.

Als we het dorp weer verlaten hebben, komen we weer bij het kanaal. Het is weinig afwisselend, maar in ieder geval interessanter dan een

dood spoorlijntje, zoals gisteren.

We gaan aan de andere kant van het water lopen. Het is een graspad, maar na ca. 1 kilometer wordt het gras steeds langer en worden we nat door het natte gras.

We lopen terug en gaan weer aan de andere kant van het kanaal lopen over het fietspad.

Om ca. 12.30 uur gaan we wat eten in de schaduw. Het verse stokbrood met kaas smaakt heel goed.

We doen het rustig aan, want anders zijn we veel te vroeg in Savières. De vrouw zou pas om 16.30 uur in de gîte kunnen zijn.

We passeren een sluisje, dat gerestaureerd wordt. Het water staat hier erg laag. Het water is smerig en er groeien geen dotters.

We lopen steeds over het fietspad. De zon is zo gedraaid, dat we in de schaduw kunnen lopen.

Bij dukdalf nummer 7 moeten we het kanaal verlaten en lopen over een smal grindpaadje.

Na ca. 15 minuten komen we in het plaatsje Savières.

Ik vraag een man naar de straat, waar we moeten zijn. Hij wijst ons de richting. Het is ca. 500 meter lopen. We lopen naar de gîte.

We arriveren er om ca. 15.00 uur.

De poort is open, evenals de gîte. De gîte is een vrijstaande woning in de tuin van de eigenaresse.

We gaan alvast douchen en kleren wassen en daarna schrijven.

Om ca. 17.00 uur ben ik overal mee klaar.

Iets later komt de gastvrouw thuis. Ze nodigt ons uit in haar huis. Ze biedt ons een biertje

aan en wil wel een overnachtingadres bellen voor morgen en overmorgen.

Het adres in Troyes lukt niet, maar voor overmorgen lukt het wel in Foret Chenu.

Om 18.00 uur zijn we overal mee klaar en de was is droog.

Om 19.00 uur kunnen we eten. We eten een tomatensalade als voorgerecht en pasta met een stuk vlees en champignonsaus als hoofdgerecht.

Om ca. 21.00 uur gaan we slapen. Morgen lopen we naar Troyes, maar de overnachting is nog niet geboekt.

Mijn fototoestel heeft nog steeds kuren, maar met wat kunst en vliegwerk kan ik meestal wel foto's maken. Ik ga kijken of ik morgen in Troyes een nieuw toestel kan kopen.

=====

Dag 6: 20 mei 2014. Savières – Troyes: 17 km

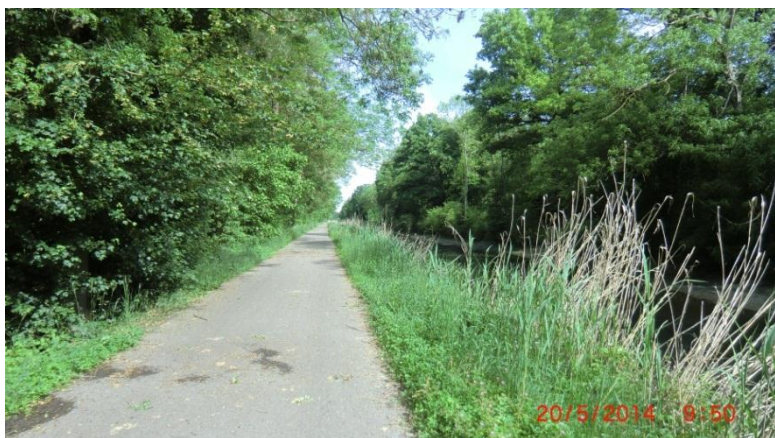
Om 8.00 uur ontbijten we. De gastvrouw wil nog wel een keer bellen naar het adres in Troyes. Ze heeft contact en we kunnen er terecht. Het is gratis. We zullen wel zien.

We zijn vóór 8.30 uur al onderweg.

We lopen eerst langs de bakker voor stokbrood en daarna gaan we op pad.

We lopen Savières uit en lopen weer richting het kanaal. Om 9.00 uur zijn we bij het kanaal en volgen deze over het fietspad.

De voorspelling is, dat het vandaag droog blijft, maar dat het morgen gaat onweren. Dit lezen we al een paar dagen, maar elke dag schuift het onweer een dagje op.

Zo nu en dan komen we een fietser of een wandelaar tegen. Aan de oever van het kanaal zitten ook regelmatig vissers. Als ik vraag of ze wat vangen, zijn ze allemaal negatief. Het water in het kanaal is hier schoner dan gistermiddag en er

groeien ook weer dotters. Soms zien we ook forellen zwemmen.
We passeren de plaats Payns. Deze plaats laten we rechts liggen.
Om ca. 11.00 uur verlaten we het kanaal weer en lopen naar de plaats Barberys. Hier drinken we koffie.

Daarna gaan we richting Troyes. Het is dan nog ca. 6 kilometer.
Om ca. 12.30 uur passeren we een pizzacafetaria. We hebben dorst en willen iets fris drinken. We bestellen een cola light. Het is heerlijk koud.
De eigenaar van de pizzatent is een Tunesiër. Hij heeft het over Cruijff en Michels en vertelt, dat Ruud Krol trainer is van het Tunesische elftal.
Hij wil niet, dat we afrekenen. We moeten ook nog een pizza eten. Jef en ik eten samen één pizza. Hij smaakt voortreffelijk.
Hij vindt, dat we niet mogen betalen, omdat wij pelgrims zijn en, volgens de Islam, moet je pelgrims

laven en voeden. Hij geeft het met zijn hart.
Hij vertelt, dat de pizza hem ook weinig kost. Een pizza kost hem € 3, - en hij verkoopt ze voor € 13, -
Hij geeft het graag. Wij willen hem nog iets doneren, desnoods voor zijn kinderen. Hij wil niets.
We bedanken hem en gaan dan maar verder. We hebben van deze man wel wat geleerd.
Het is nu nog ca. 2 kilometer naar het centrum van de stad.
Als we in het centrum zijn, gaan we

naar het Office Tourisme. De juffrouw zoekt voor ons de straat op, waar we moeten zijn. De Rue de Palais Justice is vlakbij.

Vanaf 14.00 uur kunnen we er terecht. Ze wonen in een appartementencomplex. De gevel aan de straatzijde ziet er oud uit.
We gaan een poort door en komen op een binnenplaats met een mooie tuin. Aan 3 zijden staan appartementen. De gevels

zien er ook mooi uit, totaal anders dan aan de straatzijde.
De gastvrouw ontvangt ons op

de 3^e verdieping. In het complex ziet het er zeer mooi uit. De woning is ook erg mooi.
Haar man is ook thuis. Ze zijn beiden gepensioneerd.

We zetten onze tassen op de kamer en gaan de stad in naar de Kathedraal St. Petrus en Paulus.
De kerk is gedeeltelijk gotiek en is gebouwd in de 13^e eeuw en deels in de 17^e eeuw. De vele glasinlood ramen zijn uit de 16^e eeuw.

Er zijn veel smalle, oude straatjes met oude gevels.

Ik ga op zoek naar een fotozaak om een nieuwe camera te kopen. We kunnen geen fotozaak vinden, alleen een zaak, waar gebruikte toestellen worden verkocht. Dan maar een gebruikt toestel, als ik maar foto's kan maken. Ik koop een Samsung camera en probeer het toestel meteen.

We gaan de route voor morgen nog bekijken hoe we Troyes uit kunnen komen.

Dat wordt een heel gezoek, maar we komen er uit.

We eten een broodje en om ca. 18.00 uur zijn we weer bij ons overnachtingadres.

We gaan douchen, schrijven en op tijd naar bed.

=====

Dag 7: 21 mei 2014. Troyes – Foret Chenu: 27 km

De gastvrouw en -heer ontbijten met ons.

De man heeft bij de spoorwegen gewerkt, meestal in Afrika, de oude Franse koloniën. Hij is 74 jaar en zij 70 jaar.

Ze zijn geïnteresseerd waar we al gelopen hebben.

Ze hebben 7 kinderen en veel kleinkinderen. De gastvrouw laat ons een familiefoto zien van het hele gezelschap. Het zijn heel aardige, vriendelijke mensen.

Voor we weggaan, vragen we wat de kosten zijn. Ze willen per se geen vergoeding.

We starten met de route, zoals we die gisteren hebben voorgelopen. Het gaat in het begin goed. We volgen de route uit het boek, totdat de markeringen niet meer overeenkomen met het boek. We nemen de route op gevoel, maar helaas niet de goede.

We dolen wat en vragen iemand de route naar St. Germain. Dan gaan we in ieder geval in de goede richting. De man wijst ons de weg naar de N77.

Als we onderweg zijn passeert ons een Nederlandse fietser. Hij heeft een kaart bij zich en dan zien we, dat we in de goede richting lopen.

We volgen de weg en komen na een paar kilometer in St. Germain. Daarna komen we in Lépine. Hier zijn we weer op de route. We volgen deze nu.

We gaan verder tussen de graanvelden. Ondanks de slechte voorspellingen, begint nu de zon te schijnen.

We volgen de markeringen en komen in de plaats Laines aux Bois. Hier zien we de resten van de kerk St. Pierre es Liens uit de 16e eeuw.

Om ca. 11.30 uur gaan we in een bouwvallige schuur wat eten. Er passeert een rijdende winkel. We laten hem stoppen en kopen kaas.

We lopen naar de Grandes Vallées.

Boven aan de helling staat een monument voor de verzetsstrijders, die hier in de 2e oorlog zijn gefusilleerd.

Als we verder gaan moeten we de wandelroute GR2 volgen. Het begint te regenen. We trekken de poncho aan om hem even later weer uit te trekken, omdat het regenen weer ophoudt. We lopen verder. Het is erg warm geworden.

We vragen een oudere man of we op de goede weg zijn naar Sommervall. Het is ca. 4 á 5 kilometer. Even verderop gaan we in de schaduw wat drinken. Als we verder willen gaan, komt de oude man met een fles champagne en een peperkoek. Hij zegt, dat we de lege fles maar onder een struik moeten leggen. Hij zal dan later de fles ophalen. Ik zeg hem, dat we de fles liever vanavond drinken, omdat het nog erg vroeg is voor alcohol. Wij bedanken hem en gaan verder. Het wordt behoorlijk klimmen. Het is niet zo zwaar, maar ik voel het wel in mijn benen.

Om ca. 15.00 uur zijn we in Sommervall.

Op een bank in een park drinken we nog wat en lopen daarna verder richting Foret Chenu. Het is nog ca. 4 kilometer. We lopen weer tussen de graanvelden. Het is klimmen en dalen.

Om ca. 16.00 uur arriveren we bij Liliane Labasque, onze volgende kunstmoeder. Het is een lieve vrouw. Ze loopt met een stok, want ze heeft een beknelde zenuw in haar rug.

We hebben een soort tuinhuisje met alles erop en eraan. Het ziet er schoon uit.

Als we net binnen zijn, begint het flink te onweten. We zijn net op tijd. Het regenen duurt wel een uur.

Om 19.00 uur wordt de maaltijd gebracht. Het is macaroni met ham, kaas en salade. We drinken bij het eten de fles champagne. Het smaakt prima. We voelen ons als een vorst in ons buitenverblijf.

Daarna gaan we schrijven.

Om 21.00 uur zijn we klaar en gaan op tijd naar bed.

=
=====

Dag 8: 22 mei 2014. Foret Chenu – Flogny la Chapelle: 26 km.

Het was behoorlijk koud in ons buitenverblijf.

Als we vertrekken, regent het flink. We trekken de poncho aan.

Als we de poort uit gaan, worden we uitgezwaaid door Liliane en haar man.

We zijn vlakbij de route en gaan op weg naar Eaux Puiseau.

We lopen langs een bosrand. Na 30 minuten houdt het regenen op en we trekken de regenkleding uit. Het loopt aanmerkelijk fijner zonder regenkleding. De lucht is behoorlijk opgeklaard en er zijn blauwe vlekken aan de hemel. Volgens Jef heeft het vannacht flink geonweerd. Ik heb er niets van gemerkt. Na Eaux Puiseau gaan we naar Evry le Chatel. Dat is ca. 8 kilometer verder. De lucht wordt geheel blauw. De bewegwijzering is vandaag tot nu erg goed.

We komen bij een T splitsing, waar we, volgens het boek, linksaf moeten. Er staan borden, dat we rechtsaf moeten richting Challots. Linksaf is onbegaanbaar geworden. Wij volgen het advies en gaan rechtsaf.

Het pad, dat we nu lopen, is ook niet erg goed beloopbaar.

We komen in het plaatsje Les Challots. Als we het dorp uit zijn, gaan we op een bank wat eten. Als we verder gaan passeren we een maison d'hôte voor pelgrims.

Een vrouw staat buiten en is erg vriendelijk. Ik vraag of ze misschien koffie heeft. Ze wil wel koffie zetten. We worden in haar huis uitgenodigd.

Ze trekt zelf haar schoenen uit, maar wil niet dat wij dit doen, want dat is teveel werk. Haar man komt er ook bij. Ze vertellen, dat ze het eerste jaar langs de route zitten, vanwege de nieuwe omleiding.

Ze maken ieder een paar foto's van ons en wij ook van hen. Ik schrijf een stukje in het Livre d'or. Na een half uur nemen we afscheid. Het zijn ontzettend aardige mensen.

Als we weer ca. 15 minuten onderweg zijn, begint het plotseling verschrikkelijk hard te hagelen. We zijn net op tijd om onze regenkleding aan te trekken.

De bui duurt ca. 15 minuten. Als het is opgehouden, klaart de hemel weer op. Het is nu ca. 11.45 uur. De zon gaat weer schijnen.

We komen in Evry le Chatel. Als we deze plaats uit zijn, lopen we langs een oud spoorlijntje. Daarna weer het bos in. Dit duurt ca. 4 kilometer. Het bospad is modderig en over de gehele lengte moeten we laveren tussen de plassen en de watergeulen.

Na ca. 1 uur staan we aan het eind van het bos.

Na de plaatsen Mesnil en Mezières lopen we weer het bos in. Het is een mooi asfaltpad. Zo nu en dan passeert er een auto, maar het is erg rustig.

Bijna aan het eind van het pad komen we bij een jagershut. Hier kunnen we aan een picknicktafel wat eten. De deur is open. Binnen staat een grote tafel met stoelen. In de kast staan veel borrelglazen en aan de wand hangen meerdere mooie kalenders met foto's van sexy dames.

Als we het bos uit komen, staan we aan de rand van Flogny la Chapelle. Het is even zoeken, omdat we in het centrum moeten zijn bij het gemeentehuis.

Na een paar keer vragen en na ca. 1 kilometer zijn we bij het gemeentehuis.

De vrouw wijst ons de overnachtingplaats. Het is een klein appartementje met een grote matras op de vloer.

Als we terug naar het gemeentehuis gaan, gaat de vrouw bellen voor een overnachtingplaats voor zaterdag. Het lukt niet. Ze zal het morgenvroeg nogmaals proberen, als we de sleutel terug brengen.

We gaan koffie drinken in een bar en zoeken een bakker voor morgenvroeg.

Om 18.00 uur gaan we eten in een pizzarestaurant. Dit is het enige restaurant in het dorp.

Om 21.00 uur zijn we terug in het appartement en gaan op tijd naar bed.

=====

Dag 9: 23 mei 2012. Flogny la Chapelle – Chablis: 25 km

We gaan eerst naar de bakker en ontbijten in de bar. Daarna gaan we naar het gemeentehuis. De vrouw is al aanwezig. Ze gaat bellen voor de overnachting op zaterdag. Ze krijgt geen contact. Ik zal het in de loop van de dag nog eens proberen.

Om 7.45 uur zijn we op pad. We lopen naar het kanaal van Bourgondië. We lopen over het jaagpad langs het kanaal. Het water in het kanaal staat vrij hoog.

Na het kanaal verlaten we het departement van de Aube en komen in het departement Yonne.

Het kanaal van Bourgondië is aangelegd tussen 1775 en 1834 om de vallei van de Yonne te verbinden met de vallei van de Saone. Het kanaal is 242 kilometer lang en heeft 189 sluizen. Het kanaal wordt enkel nog gebruikt voor de pleziervaart.

Om 8.45 uur verlaten we dit kanaal en steken nog een ander kanaal over. Na een spoorwegviaduct arriveren we in Roffey.

Na Roffey lopen we naar Bernouil.

Onderweg lopen we weer tussen de druivenvelden. We wandelen nu al voor de 9^e dag en we hebben nog geen enkele medepelgrim gezien.

Bij een overnachtingadres vertelde men, dat zij dit jaar minder pelgrims hebben dan andere jaren. Het plaatsje Bernouil is maar een gehucht met enkele boerderijen.

Hier staat een kerk ter ere van Jakobus de Meerdere. De kerk is helaas gesloten. De kerk is gebouwd in de 17e eeuw. De plattegrond bestaat uit vier cirkels, die een klavertjenvier vormen. De klokkentoren staat in het hart van het klavertjenvier.

In Vézannes gaan we in een park wat eten.

We vervolgen onze route via de Route de Chablis. Op enige afstand zien we de spoorlijn van de TGV.

Elke 5 minuten passeert er wel een trein.

We lopen over het spoorwegviaduct en wachten op een trein.

Even later passeert er een TGV met hoge snelheid. Ik kan er net een foto van maken.

We vervolgen de route over een asfaltweg.

Na een paar kilometer verlaten we de asfaltweg en moeten naar een eenzame boom. Als we bij deze boom zijn, zien we, dat het een kastanjeboom is.

Om 12.00 uur zijn we in Collan.

Als we het dorp verlaten, vraagt een man of we willen rusten op zijn tuinstel en of water willen. Ik zeg, dat we liever koffie willen.

Hij wil graag koffie zetten. Hij moet er wel de buurvrouw bij halen, want hij kan het niet.

De koffie smaakt prima. We wilden net een broodje gaan eten.

Na 30 minuten gaan we verder. Het is nu nog 7 kilometer naar Chablis. Het is hier heuvelachtig. Om 13.15 uur lopen we tussen de vele druivenvelden. Allemaal voor de heerlijke, witte Chablis. Als we Chablis inlopen, lopen we langs de rivier de Serein. De rivier volgen we tot in de stad. Daarna lopen we richting het centrum, naar de Rue Auxeroise, waar het Hotel de la Poste staat. Het hotel is snel gevonden. Het is een oud hotel. Het café en restaurant zien er redelijk uit, maar de kamer is slecht. Jef geeft dit hotel een cijfer 4.

Als we gedouchet hebben, gaan we boodschappen doen en bellen voor de overnachting voor morgenavond. Overal is het vol. Dan maar naar het toeristenbureau. De juf belt vele gîtes, maisons d'hôte en hotels. Geen succes. Uiteindelijk is er in Vermonton een mobilehome op een camping. We reserveren deze. Later reserveer ik in Vezelay een slaapplek in de jeugdherberg. Naar Vermonton is het aanmerkelijk korter dan

gepland.

Er zijn in Chablis veel winkels, die wijn verkopen. Er wordt erg veel reclame voor gemaakt. Om 19.00 uur kunnen we eten. Dit is goed verzorgd.

Het voorgerecht bestaat uit groene dunne asperges. Het smaakt prima. Toen we in 2010 in Italië wandelde, zagen we vaak mensen in de berm van de weg zoeken naar groene asperges. We wisten toen niet hoe deze asperges gegeten werden. Nu weten we het wel.
Om 21.00 uur gaan we naar bed, want morgen moeten we weer om 6.30 uur op.

=====

Dag 10: 24 mei 2014. Chablis – Vermonton: 26 km

Als we buiten stappen, regent het. We trekken onze regenkleding aan.
Als we Chablis uit zijn, gaan we richting het plaatsje Courgis.
We volgen de route door de wijngaarden. Een paar kilometer tussen alleen maar wijngaarden. Verderop zijn de markeringen afwezig.
Door de wijngaarden lopen we naar een andere route. De grond tussen de druivenstruiken is erg kleverig aan de schoenen.
In de verte begint de lucht op te klaren. We hopen, dat we dat ook krijgen.

Net vóór Courgis komen we bij een gerestaureerde wasplaats. Het heeft voor ons een bijzondere vorm. Het gebouw is uit 1733 en is enkele jaren geleden gerestaureerd. De restauratie is bekostigd door de bewoners van Courgis.
Als we Courgis verlaten, gaan we richting Onze Lieve Vrouwenkerk van Préhy. Deze kerk staat op een heuvel buiten het dorp en is gewijd aan Santa Clara.

Vlkbij de kerk staat een groot complex, waar druiven verwerkt worden.
Het pad van Préhy naar St. Cyr les Colons is moeilijk te vinden. Op een splitsing is niet te zien welke kant we uit moeten.
We lopen terug en besluiten de D956 te gaan volgen. We lopen naast de verkeersweg.
Het is nu weer droog. De regenkleding hebben we uitgetrokken. Het is fris. Mijn thermometer geeft 12 graden aan.
We lopen steeds tussen de druivenvelden.
Om ca.10.00 uur zijn we in St. Cyr

les Colons.

De kerk is open. We gaan naar binnen. Er is een doopplechtigheid gaande.

De priester nodigt ons uit om er ook bij te komen zitten. We nemen een bescheiden plaats, zodat we weg kunnen, als we dat willen.

We bekijken even de plechtigheid en gaan even later verder.

Net buiten St. Cyr les Colons loopt de A6. Het is een tolweg, die van Noord Frankrijk loopt naar Lyon en verder naar Spanje. De weg heet de Autoroute du Soleil.

Vanaf St. Cyr is het ca. 10 kilometer naar Cravant.

We lopen nu niet meer tussen de druivenvelden, maar het wordt nu graan en koolzaad.

Het pad is hier meestal niet best. De bodem is kleverig door de regen en het spul blijft weer aan de schoenen kleven. Ondanks dit ongemak kunnen we behoorlijk door lopen.

Om ca. 11.00 uur zoeken we een beschut plekje om te eten. Het verse stokbrood smaakt ons goed.

We gaan verder over de kleverige paden. Soms zijn er grasstroken, waar we over kunnen lopen.

We passeren nu voor het eerst akkers met zonnebloemen. Ze staan ca. 10 centimeter hoog.

Als we in de buurt komen van Cravant wordt het warmer en er is minder wind.

Om ca. 12.45 uur zijn we in Cravant. In een café drinken we een café au lait. Het is er druk.

Om 13.00 uur verlaten we Cravant door de stadspoort.

Hier gaat het fout. We zien een aanwijzing, maar deze klopt niet met de omschrijving.

We vragen in een café naar de juiste route. De man wijst ons de route langs een kanaal. We lopen langs het kanaal, maar komen vrij snel tot de conclusie, dat dit niet klopt.

We lopen terug naar het centrum, waar we een verkeersbord hebben gezien met daarop vermeld, dat het 6 kilometer is naar Vermonton. We gaan langs de D606 lopen naar Vermonton.

Het is geen drukke verkeersweg. Het is ruim een uur lopen.

Als we in Vermonton zijn, hebben we snel de camping gevonden.

We krijgen een vierpersoons mobilehome. Het ziet er mooi uit en heeft een eigen douche en toilet.

Ik was mijn kleren en hang deze buiten en later voor de kachel.

We gaan terug naar de receptie.

Ik vraag de man of hij ons morgen naar Arcy sur Cure wil brengen, omdat morgen de afstand te lang is naar Vezelay. Wij willen er op tijd zijn. We willen daar nog het een en ander doen en willen rond de middag in Vezelay zijn. De man wil ons wel wegbrengen.

Dit is de eerste keer, dat we gebruik maken van een auto.

We halen een maaltijdsalade en een klein flesje Chablis. We kijken nog naar de wedstrijd Real Madrid tegen Atletico Madrid. Bij de rust ga ik naar bed. De uitslag wordt 2-1 voor Real.

Ik probeer nog contact te krijgen met Arno en Huberta voor de overnachting op maandag in Le Chemin, maar het lukt niet. Ook probeer ik te reserveren bij René Heinrich in Augy sous Bois, maar dat lukt ook niet. Morgen maar weer proberen.

Om 21.00 uur ga ik slapen. Jef blijft voetballen. Mijn camera bevalt goed en maakt goede foto's.

=====

Dag 11: 25 mei 2014. Arcy sur Cure – Vezelay: 21 km

Vannacht heb ik erg slecht geslapen. Het was koud in de mobilehome.

Om 8.00 uur zijn we bij de receptie. De campingbaas brengt ons naar Arcy sur Cure. Na een autorit van 10 minuten zijn we in Arcy bij de brug, waar we de route willen vervolgen.

Volgens het boek moeten we vandaag de rood witte markeringen van de GR13 volgen.

We moeten flink klimmen om Arcy te verlaten.

Als we uit het dal zijn, lopen we weer tussen de graanvelden.

We gaan richting het plaatsje St. Moré. De route GR13 is erg goed gemarkeerd.

Om ca. 9.15 uur passeren we St. Moré.

Over een graspad lopen we naar de plaats La Jarrie, ruim 4 kilometer verder.

In een bos passeren we een jachthut. Er staat een bord waarop staat, dat het nog 10 kilometer is naar Vezelay. We lopen door de bossen. We hebben een taaie klim te verwerken. Het is even ploeteren.

We komen in de plaats La Vaudonjon. Dan is het nog 7 kilometer naar Vezelay.

Tegen 14.00 uur zouden we toch zeker in Vezelay willen zijn.

De zon schijnt volop. Het is ruim 20 graden.

Ik probeer onderweg nog naar Arno en Huberta te

bellen, maar ik heb geen bereik. Ik wacht maar tot in Vezelay.

We lopen naast
erwtenvelden.
In de verte zien we de
kathedraal van Vezelay
op een berg staan. Daar
moeten we heen. Dat
wordt nog een flinke
klim.

We komen langs de
plaats Skin. Het is nu nog
2 kilometer naar de
kathedraal.

We passeren een paaltje,
waar normaal een schelp
en de afstand op staan.
Het paaltje is verouderd
en ziet er slecht uit.
We beginnen aan de
klim. Het pad is bezaaid
met losse stenen. Het
loopt zwaar en lijkt alsof
het blijft duren.

Het zweet staat op ons voorhoofd.
We passeren nog een schuilhut en een kruis.
Het pad wordt steeds steiler en zwaarder.

Om ca. 13.30 uur staan we voor de kathedraal. We komen
uit bij 2 Nederlandse pelgrims uit Oosterhout. Het zijn de
eerste pelgrims, die we ontmoeten sinds Reims.
We hebben flinke honger. We gaan eerst een omelet eten en
een Leffe drinken. Het is druk op het terras. De bediening is
erg traag. Als we eindelijk de bestelling op tafel hebben,
genieten we van de maaltijd.
We zien maar weinig pelgrims hier. Het valt wat tegen.

Daarna gaan we de kathedraal Sainte Magdalena bezoeken. De timpaan is erg mooi, evenals de timpanen boven de entrées in het voorportaal.

We lopen door de kerk en bewonderen de mooie kathedraal. Het middenschip is erg hoog. Vézelay is een van de vier belangrijke Franse

vertrekpunten naar Santiago de Compostela. We besluiten onze rugtas naar de jeugdherberg te brengen. De jeugdherberg ligt enkele kilometers buiten het centrum.

We zijn te vroeg. We laten onze rugtas onder de hoede van enkele campinggasten en lopen terug naar het centrum.

We bekijken de crypte in de kerk.

Op de terugweg kopen we kaarten, drinken wat en eten een sandwich.

We lopen langs het pelgrimsbureau en krijgen de route in het Nederlands mee tot Nevers.

Als we terug in de jeugdherberg zijn, schrijven we de kaarten.

We hebben een vierpersoonskamer voor ons alleen. Naast ons slaapt een Nederlands echtpaar, waarvan de man ziek is en in bed ligt.

Ik bel Arno en Huberta. Ik heb nu contact en reserveer voor morgenavond.
Om 21.30 uur zijn we overal mee klaar.

=====

Dag 12: 26 mei 2014. Vezelay – Le Chemin: 25 km

Als we willen vertrekken, regent het. We trekken de poncho aan.
We lopen naar de splitsing noordelijke en zuidelijke route. Wij nemen de zuidelijke route via Nevers.

De noordelijke loopt via Bourges. De 2 routes komen weer samen in Gargilesse. Dat is na ca. 150 kilometer.

We volgen de route en zien al snel aanwijzingen. De markeringen zijn hier gele pijlen met een blauwe schelp erop aangegeven.

We lopen door het plaatsje St.

Père. Er staat een mooie kerk.

Het weer is verbeterd. Het is wat opgeklaard en de temperatuur is hoger dan vanmorgen. We trekken de regenkleding uit.

Er kruipt een mooie grote slak over het pad. Ik maak er een foto van.

We lopen over een landweg naar Percy le Mout.

In Pierre Perthus lopen we over de brug over de Cure. Als ik over de railing kijk, zie ik diep onder ons de rivier stromen.

Er loopt een weggetje met een Romaanse brug.

Na deze plaats moeten we van de weg en klimmen over een ruig pad met veel stenen.

Na enkele kilometers komen we op een weggetje naar Domecy sur Cure. We passeren het kasteel van Domecy. We kunnen er niets van zien, vanwege de hoge muren er omheen.

Rond het kasteel staan een paar grote boerderijen. In een open schuur staan een tuintafel met een paar stoelen. We gaan hier wat eten.

Om 10.45 uur gaan we verder

Om ca. 11.30 uur komen we in de plaats Bazoches. Hier kunnen we in het postkantoor postzegels kopen voor de kaarten, die we gisteren geschreven hebben.

Tegenover het postkantoor staat een restaurant, dat helaas gesloten is. We gaan toch maar op het terras zitten om wat te eten.

De eigenaar komt naar buiten en maakt een praatje over onze wandeling. Ik vraag of hij 2 koffie voor ons heeft. Hij wil wel koffie maken.

Om 12.00 uur gaan we verder.

Buiten het dorp gaan we via een stijgend pad verder.

We zijn nu 15 kilometer onderweg en in de verte zien we nog steeds de kathedraal van Vezelay op de berg staan.

We lopen door het dorp Neuf Fontaines. Dan is het nog 5 kilometer naar le Chemin.

Er staan hier veel korenbloemen tussen het koolzaad. Het is mooi hier zoveel korenbloemen te zien.

Om 14.00 uur zijn we in het plaatsje Vignes le Bas. Het is nog 2 kilometer.

Het is nog flink klimmen naar le Chemin. Het is een echte kuitenbijter.

In Le Chemin vinden we snel de herberg van Huberta en Arno. Het is een grote boerderij. Arno is bezig in de tuin en komt direct naar ons. Hij geeft uitleg over zijn nieuwe herberg. Een vrouwelijke hospitalera geeft ons koffie en daarna een rondleiding door het complex. Wat er klaar is, ziet er erg sfeervol uit.

Een grote verblijfruimte en keuken voor pelgrims is al klaar.

Arno is met een Nederlandse vriend Karel bezig een vloer op de zolderverdieping te egaliseren. Er zit een niveauverschil in de vloer van 20 centimeter. Ze maken uitvullingen van klossen van ca. 20 centimeter.

Er is ook een hele grote tuin. Met o.a. druiven en allerlei groenten. Het moet heel veel werk zijn.

Ik maak er een aantal foto's van.

Huberta is nog niet thuis, want ze doet boodschappen in Auxerre.

Ik ga schrijven. Om 18.30 uur ben ik hiermee klaar.

Als Huberta thuis is, gaan we om 19.30 uur eten.

We zitten met 6 man/vrouw aan tafel. Wij zijn weer de enige pelgrims.

Arno heeft de houtkachel aangemaakt. Het is heerlijk, want het is toch flink afgekoeld.

We eten in hun woonkamer.

Eerst krijgen we een aperitief. Het is een ricard, een anijsdrank. Je kunt er naar behoefte water aan toevoegen. Dat is wel nodig, want het is supersterk spul, maar met water smaakt het heerlijk.

Het voorgerecht is een groentesoep, het hoofdgerecht is pasta met hachee en een toetje na. Het is erg gezellig.

Arno vertelt over zijn tocht naar Santiago, ca 15 jaar geleden. Een jaar later is hij nog eens met Huberta gegaan.

Na hun tocht wilden ze iets anders dan een baan in Nederland. Ze begonnen de herberg in St. Jean Pied de Port. In het begin hadden ze nogal weerstand van het plaatselijke pelgrimsbureau, dat tegenover hun herberg was gevestigd. Erg chauvinistische Fransen.

Later werd het beter. De herberg loopt erg goed. Vorig jaar hadden ze maar 14 keer een bed niet bezet over het hele seizoen.

Het was altijd hectisch en druk..

Daarom besloten ze in le Chemin opnieuw te beginnen.

Ze kochten de bestaande herberg van een Nederlands echtpaar.

Arno is nu bezig het geheel te verbouwen naar hun wensen.

Ze zijn nu 2 maanden bezig. Wat nu gereed is, ziet er perfect uit.

Het zal nog wel een paar jaar duren voordat alles gereed is. Regelmatig komen vrijwilligers uit Nederland hem helpen.

Om 21.30 uur zijn we klaar met eten. Nadat de afwas gedaan is, gaan we slapen.

Het is om 18.00 uur gaan stortregenen en het regent nog steeds flink.
We krijgen een beetje schrik voor morgen. We zullen wel zien.

=====

Dag 13: 27 mei 2014. Le Chemin – St. Réverien: 28 km

Om 7.30 uur ontbijten we. Het heeft tot 24.00 uur geregend, maar als we opstaan is het droog. Er is heel veel water gevallen.

We besluiten het eerste gedeelte niet de route te volgen, want deze gaat veel over graspaden en slechte paden.

In overleg met Arno bekijken we hoe we het beste over rustige paden kunnen lopen.

We nemen afscheid van deze aardige mensen en gaan op pad. We volgen de route naar Corbigny.

De asfaltweg is een erg rustige weg. Het duurt ca. 30 minuten eer we de eerste auto zien.

We passeren de plaatsjes Sancy le Haut en Auxois.

We passeren mooie landschappen en vergezichten.

Om ca. 10.00 uur zijn we in Corbigny. Al snel komen we bij een bar en bakker.

Jef gaat alvast koffie bestellen en ik ga naar de bakker.

We kunnen vandaag geen brood meer kopen.

In St. Réverien zijn de meeste etenswaren aanwezig, behalve brood. Daarom kopen we hier brood.

Na de koffie lopen we door het dorp weer naar de route. Het is ca. 10.45 uur.

Deze weg is drukker. We kunnen echter goed langs de weg lopen. Hier is ook weinig verkeer. De omgeving is groen en in de weilanden lopen koeien, schapen en paarden.

We lopen door het dorp Chitry les Mines. Dan is het ca. 5 kilometer naar Guipy en 13 kilometer naar St. Réverien, onze overnachtingplaats.

In Guipy drinken we koffie. In het café wordt volop gerookt, ook door de cafébaas en zijn vrouw. Het stinkt.

Het is dan nog ca. 8 kilometer naar St. Réverien.

We gaan nu weer de route volgen, dus lopen we niet over een verkeersweg.

Het is de gehele dag droog. Het gras zal nu wel droog zijn. We lopen over een graspad en komen in Brêches. Het is eigenlijk geen dorp, maar een gehuchtje. Er zijn geen winkels of andere voorzieningen.

Na Brêches gaan we weer over een graspad verder. Het gras is zeker 30 á 40 centimeter lang, maar het is droog.

Net vóór St. Réverien krijgen we nog een klimmetje

door het gras.

Om ca. 14.30 uur zijn we in St. Réverien. We moeten bij het gemeentehuis zijn, want daar is de albergue.

Het gemeentehuis is gesloten. Aan de voorzijde zien we een deur met daarop de tekst: "Albergue".

De deur is niet afgesloten en er is niemand.

Er staat een stapelbed. Er zijn een keukentje en douche. De toilet is elders nabij het gemeentehuis.

We installeren ons. Om 17.00 uur komt de man die de herberg beheert. We rekenen af en hij stempelt de Credential.

Er staat een kast met allerlei levensmiddelen. Van spaghetti tot worstjes en wijn. De prijzen staan op een A4 aan de wand.

Telefoneren is niet mogelijk. Jef en ik hebben hier geen bereik.

Om 18.30 uur gaan we eten klaar maken. We bereiden ravioli uit de huisvoorraad. Met een flesje wijn.

De beheerder komt nog langs en reserveert voor ons in Nevers.

Aan de wand hangen veel foto's van pelgrims, die hier geslapen hebben. De beheerder maakt ook van ons een foto. Hij zal de foto morgen ook aan de wand hangen.

In de Livre d'Or lezen we, dat hier al veel Nederlanders zijn geweest.

=====

Dag 14: 20 mei 2014. St. Réverien – Guerigny: 29 km

Om 7.45 uur gaan we op pad. We verlaten het dorp via de D977bis.

Het is rustig op deze weg. Er rijden praktisch geen auto's.

We passeren het dorp Moussy. We gaan op weg naar Premery. Deze plaats ligt op 16 kilometer. Op een lantaarnpaal zien we een sticker met de tekst: "Oude wegen van Maastricht naar de Pyreneeën". Deze sticker hebben we al vaker gezien en is bestemd voor Nederlandse fietsers.

Om
10.45
uur
zijn we
in

Premery. Dan is het nog 18 kilometer naar Guerigny.

In Guerigny drinken we koffie. Als we het dorp verlaten, passeren we een oude fabriek van Sobral.

Het is verschrikkelijk, hoe alles er uit ziet. Het is een bouwval en het staal is een bonk roest.

Vlakbij staat een redelijk nieuwe fabriek van Sobral. Op pallets staan blokken zink of aluminium. Er staan maar weinig fabrieken, die er goed uit zien. We verlaten dit aftandse industriegebied en gaan verder over een landweg tussen landerijen. Het is even flink bewolkt geweest, maar nu schijnt de zon volop. Na Pourcelanges komen we in bossen. Na de bossen lopen we tussen de weilanden met koeien en schapen. Het is heuvelachtig met onderaan weilanden en hoger worden het bossen. Om ca. 12.00 uur zijn we in Mauvron. Het is nog ca. 8 kilometer.

De meeste huizen in Mauvron zijn bouwvallen. Het weer is weer wisselvallig. Soms schijnt de zon volop en soms is het zwaar bewolkt. Tot heden hebben we het droog kunnen houden. In de bossen passeren we een vrouwelijke pelgrim. Dit is de eerste pelgrim, die we zien buiten Vezelay. De vrouw komt uit Quebec, maar woont nu in Nantes. Ze is begonnen in Vezelay en loopt ca. 3 weken. Ze slaapt in hetzelfde hotel als wij. In 2000 heeft ze ook al een Camino gedaan. We gaan door, want ze loopt

wel erg langzaam. Vóór Guerigny lopen we door het dorp Quellerie. Het dorp is een lange straat. Tussen dit dorp en Guerigny ligt weer een industriegebied met veel hoge schoorstenen. Als we Guerigny binnen lopen is het ook hier een lange straat. We moeten zijn in Hotel du Commerce aan 2 Rue grande. Als we in het centrum komen, komen we vanzelf in de Rue Grande. Om 15.15 uur zijn we bij het hotel. Het hotel staat te koop. Als we binnen zijn, begint het flink te regenen. We drinken eerst koffie voor we naar de kamer gaan. De man van het hotel is een onsympathieke, drukke prater. De kamer ziet er redelijk uit. Om 19.00 uur kunnen we eten. De collega pelgrim komt ook aan onze tafel zitten. Tijdens het eten, worden we erg lastig gevallen door de hoteleigenaar. Het lijkt erop, dat hij behoorlijk is aangeschoten. We eten snel en gaan terug naar onze kamer. Morgen willen we om 7.30 uur ontbijten. We gaan naar Nevers. Dat is slechts 15 kilometer.

=====

Dag 15: 29 mei 2014. Guerigny – Nevers: 15 km

Om 7.30 uur gaan we ontbijten en vertrekken meteen. In het centrum kunnen we weer op de route komen. De vrouw uit Nantes was ook op tijd aan het ontbijt. Later vertelt ze, dat ze bang was voor de hoteleigenaar. Dat is de reden, dat ze gelijk met ons aan het ontbijt zat. De hoteleigenaar zegt, dat het vandaag Hemelvaartsdag is en dat alle winkels, behalve de bakkers, gesloten zijn. Wij waren hier niet van op de hoogte.

Buiten het dorp is het behoorlijk mistig. De temperatuur is goed.

We lopen weer op asfalt. Er is praktisch geen verkeer.

Om 9.00 uur wordt de mist minder.

Om 9.45 uur lopen we aan de rand van Nevers. Het is nog wel een paar kilometer voordat we in het centrum zijn.

Als we in de stad zijn is de mist opgetrokken en schijnt de zon. Het ziet er goed uit.

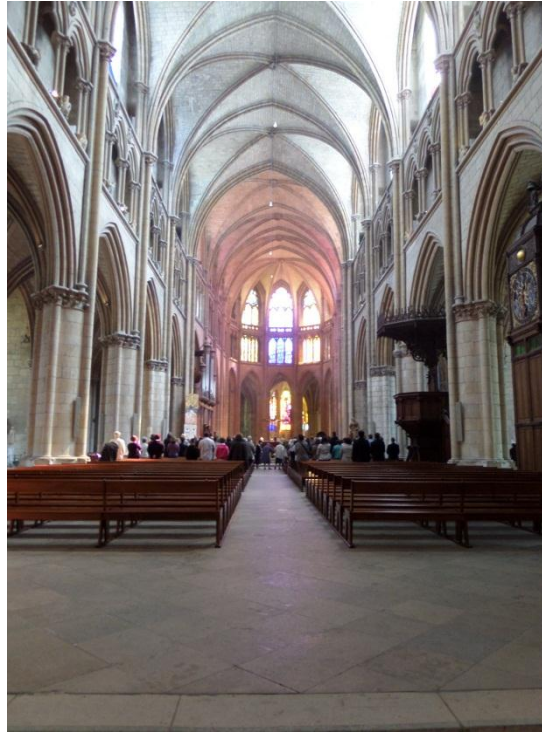
Als we in het centrum zijn, zijn we vlakbij de kathedraal.

We zitten even op een bank in een

Om ca. 11.00 uur lopen we naar de kathedraal. Onderweg ontmoeten we Chantelle, de pelgrim uit Nantes. Zij overnacht in dezelfde herberg als wij.

Als we in de kathedraal komen, is de H. Mis net begonnen.
 We nemen plaats op een bank en volgen de dienst.
 Er zijn veel mensen, die te laat komen. De kerk wordt ongeveer voor de helft gevuld. Dat is niet gek.
 Beter dan in Nederland.
 De priester is een Afrikaan. Dat hebben we al vaker in Frankrijk gezien.
 Vóór in de kerk staat een vrouw te dirigeren en te zingen. Ze doet het luid en vol overgave.
 Om 12.00 uur is de dienst afgelopen.
 Als we buiten komen, heeft het, tijdens de dienst, flink geregend.
 We hebben honger en gaan eerst wat eten.
 We eten een steak met frietjes en salade.
 Daarna gaan we naar het museum van Bernadette Sousbirous in het klooster.

We zijn te vroeg en moeten even wachten.

Als de kapel geopend is, gaan we daar eerst naar binnen.
 Er staat een kist, waarin Bernadette is opgebaard. Ze is gemummificeerd. Het lijkt heel echt.

Bernadette is geboren op 7 januari 1844 in Lourdes.

Ze woont hier met haar ouders in de Bolymolen. Ze verdienen hun brood als molenaarsfamilie.

Het huis is nog steeds intact en er is niets aan veranderd. Het is nog steeds te bezoeken.

De woning is zeker niet arm te noemen. Er zijn 2 haardvuren in de kamers, veel vensters en nette kamers.

De ouders hebben een gelukkig huwelijk. Ze krijgen 9 kinderen, waarvan er 5 erg jong sterven.

Bernadette wordt een evenwichtige persoonlijkheid, vooral in tijden van beproeving, ellende en ziekte. In 1850 verzwakt de gezondheid van Bernadette. Ze lijdt onder haar astma, maar ook aan de maag en de milt.

In 1850 moet de familie de molen verlaten.

In 1855 wordt Lourdes getroffen door een aanval van cholera. Bernadette ontsnapt nipt aan de dood.

De astma zal haar nooit meer verlaten.

De familie wordt zo arm, dat ze uit de molen werden verdreven en vestigen zich in een cachot en moeten ander werk gaan zoeken.

Op 11 februari 1858, eerste verschijning, vindt de eerste verschijning plaats. Bernadette en haar zusje trekken naar de rivier de Gave om hout te sprokkelen.

Ze voelt een windstoot en kijkt richting de Grot. "Ik zag een dame in een wit kleed met een witte sluier, een blauwe gordel en een gele roos op elke voet".

Op 14 februari 1858, tweede verschijning, Bernadette voelt een innerlijke kracht, die haar naar de grot wil doen terugkeren, ondanks het verbod van haar ouders. Als ze de rozenkrans bidt, ziet ze dezelfde Dame verschijnen. De dame glimlacht en buigt het hoofd. Daarna verdwijnt de Dame.

Op 18 februari 1858, derde verschijning. De Dame spreekt voor de eerste keer. De Dame zegt haar, dat ze haar niet gelukkig kan maken in deze wereld, maar in de andere. De Dame vraagt haar gedurende 2 weken dagelijks terug te komen.

Op 23 februari 1858, zevende verschijning. In gezelschap van 150 mensen trekt Bernadette naar de grot. De Dame openbaart haar een geheim, dat alleen voor haar bestemd is.

Op 4 maart 1858, vijftiende verschijning. De talrijke menigte verwacht een wonder binnen 2 weken. Er gebeurt niets. Gedurende 20 dagen gaat Bernadette niet naar de grot.

Op 16 maart 1858, achttiende verschijning. Bernadette voelt een mysterieuze oproep van de grot, maar de toegang is verboden en met hout afgezet. Ze gaat naar de andere kant van de rivier. Ze zag alleen maar de Maagd. Ze had ze nooit eerder zo mooi gezien.

Na de verschijning stelt Bernadette zich vragen over de richting, die ze haar leven wil geven.

Ze begint te zoeken en voelt zich aangetrokken door de karmel van Bagnères-de-Bigorre.

Ze zou willen intreden, maar de gezondheid en de armoede is een probleem, want er wordt ook een bruidschat gevraagd.

In 1863 heeft Bernadette een gesprek met de bisschop van Nevers, die een bezoek brengt aan Lourdes.

In november 1864 wordt bericht, dat ze in het klooster van Nevers kan intreden.

Ze is echter ziek en blijft nog 2 maanden in Lourdes. In februari 1865 kan ze naar het hoofdhuys van de Zusters van Liefde vertrekken.

Bernadette overlijdt op 16 april 1879 in Nevers.

Voor de zaligverklaring wordt het lichaam 3 maal opgegraven in 1909, 1919 en 1925.

Tot grote verrassing is het lichaam intact gebleven.

Sinds 3 augustus 1925 wordt het lichaam bewaard in een glazen kist in de kapel van het oude Sint-Gildardklooster van Nevers, het hoofdklooster van de Zusters van Liefde van Nevers. Het complex heet nu: Espace Bernadette Sousbirous.

Op 2 juni 1925 wordt Bernadette zalig verklaard en op 8 december 1933 wordt ze heilig verklaard.

Daarna bezoeken we het museum. Hier zijn veel gebruiksgoederen van Bernadette tentoongesteld, zoals het valies en een paraplu, kleding en geschriften.

Om ca. 15.00 uur gaan we richting de herberg. We moeten net over de brug Pont de Loire zijn.

We moeten in de straat: Rue de Plateau de la Bonne Dame zijn. (een mond vol)

De herberg ziet er mooi uit. Het is niet groot, maar het ziet er prima uit. In de keukenkast zijn veel etenswaren aanwezig. Van wijn tot pasta, etc.

Er zijn 4 slaapplaatsen in een kleine ruimte.

We gaan snel douchen, want Chantelle komt ook nog. Dan willen wij klaar zijn.

Ze komt om 16.00 uur aan.

Als de was net ophangt, begint het verschrikkelijk te regenen. De was halen we snel binnen en hangen

alles aan de verwarming. Dat droogt prima.

Om 19.00 uur eten we wat. We eten stokbrood met gesnipperde kaas en een yoghurt na. Chantelle eet met ons.

De beheerder komt met zijn vrouw nog langs voor een praatje.

Om 20.30 uur zijn we overal mee klaar en gaan op tijd naar bed.

=====

Dag 16: 30 mei 2014. Nevers - Grossouvre: 28 km

Jef is al vroeg aan het spoken. Hij is al vroeg klaar wakker en gaat maar koffie zetten en brood in de oven bakken.

Om 7.15 uur vertrekken we. We lopen niet volgens de route uit het boek, maar een alternatieve. We willen bij een bakker brood halen.

Volgens de beheerder kan dat in St. Antoine, want verderop zijn er geen mogelijkheden meer. We gaan richting Gimouille, waar we weer op de route komen. Het is een redelijk drukke weg. Het is niet altijd gemakkelijk naast de weg te lopen. Om ca. 9.15 uur zijn we in Gimouille. We zien een bakker, die ook koffie heeft. Daar gaan we heen. Er staan voldoende aanwijzingen. We komen langs een kanaal, dat 196 kilometer lang is en is gegraven in de 19^e eeuw. De bouwperiode is 16 jaar. Het kanaal loopt van Digoin tot Briare en heeft 37 sluizen. Het kanaal heet Canal Lateral Loire.

kanaal en lopen naar een bos.

De mist van vanmorgen is geheel opgeklaard. Het ziet er naar uit, dat het weer een mooie dag wordt.

Verderop versmalt het kanaal tot een betonnen bak. Het is dan een aquaduct. Dan gaan we het Canal d'Amentation volgen. We komen bij een bijzonder sluisje net vóór Apremont.

In een parkje eten we eerst vóór we het kanaal verlaten. Het is hier heerlijk aan het water. Er zijn hier veel toeristen, die hier langs het water wandelen.

In Apremont sur Allier verlaten we het

De asfaltweg, die we door het bos volgen is de D76, die 8 kilometer door het bos loopt. De eerste 4 kilometer is de weg kaarsrecht. Het is even leuk hier te lopen, maar 8 kilometer is wel erg lang.

Langs de weg staan elke kilometer afstandpaaltjes. We meten hoelang we over 1 kilometer lopen. We komen uit op 6 kilometer per uur. Het gaat redelijk snel.

Er is nagenoeg geen verkeer op de weg. Elke 5 minuten rijdt hier een

auto.

Om ca. 12.45 uur komen we uit het bos en lopen langs een paar bouwvallen van boerderijen.

In de verte zien we het kasteel Grossouvre, waar we overnachten.

Als we er aankomen, blijkt, dat we in een bijgebouw overnachten. Het zijn gebouwen, die verhuurd worden als gîte.

Een man brengt ons naar een gîte. Hij vertelt, dat de maaltijd om 18.00 uur wordt gebracht. We kunnen om 19.00 uur een rondleiding krijgen door het kasteel. We doen de werkzaamheden en gaan schrijven. Chantelle arriveert om ca. 16.00 uur. Zij krijgt een eigen gîte. Ze is erg moe van de wandeling van vandaag. Jef en ik maken een rondwandeling rond het

kasteel. Het kasteel is aan de buitenzijde gerestaureerd.

We komen bij een boom met zeer mooie bloemen. We maken er foto's van.

Om 18.00 uur eten we pasta met een yoghurt na. We eten practisch elke dag pasta. Ik zou wel eens iets anders willen eten.

Om 19.00 uur krijgen we een rondleiding door het kasteel. De man is de eigenaar van het kasteel. Hij heeft het 16 jaar geleden gekocht. De restauratie aan de binnenzijde wordt door hemzelf uitgevoerd. Er hangt een schilderij met zijn familiewapen. Het ontwerp is van zichzelf.

De ruimtes, die hij gerestaureerd heeft, zien er goed uit. Hij brengt alles in dezelfde staat terug, zoals het vroeger was.

De boom met de mooie bloemen heet Tuliperie. De bloemen lijken inderdaad op tulpen.

Om 20.15 uur is de rondleiding voorbij.

Ik maak mijn dagboek af en ga om 21.00 uur slapen.

Chantelle vraagt of ik thuis ook altijd zo vroeg naar bed ga.

=====

Dag 17: 31 mei 2014. Grossouvre - Augy sous Bois: 15 km

Ondanks, dat we vandaag niet hoeven te haasten, zijn we toch al om 8.00 uur vertrokken.

We volgen de aanwijzing van de kasteelheer naar de route. Die is eenvoudig te vinden.

We komen uit bij de rivier de Berry, die we de gehele dag gaan volgen.

Het is maar 15 kilometer, want we willen overnachten bij René Heinrich in Augy sous Bois. Ik ken René van de Jacobsvereniging.

Langs de rivier ligt een mooi wandelpad. Het gras is in het begin kort, maar het wordt steeds langer. Het is soms wel 60 centimeter lang en flink nat.

Er heerst hier een heerlijke rust en er is volop vogelgezang.

Het is ca. 6 kilometer naar Sancoin en we lopen steeds naast de rivier.
 Het is heel mooi weer. We genieten van de omgeving en het weer.
 Om ca. 10.00 uur zijn we in Sancoin. We verlaten even de route en lopen het centrum in.
 Al snel vinden we een bakker en een bar. We nemen koffie met een croissant. Dat smaakt!
 We lopen verder langs de rivier de Berry.
 We maken wat foto's van mooie bloemen.
 Het is ca. 20 graden.
 Het gras wordt weer langer en is nog steeds nat. Ik heb intussen natte voeten gekregen.
 Om ca. 11.30 uur verlaten we de rivier en lopen richting Augy. Het is ca. 1,5 kilometer naar de herberg van René.
 We zijn vroeg. En nemen ruim de tijd om nog wat te eten.
 Om 12.30 uur zijn we in de herberg Mon Repos.

We worden hartelijk ontvangen door Twan en Annie, de hospitaleros uit Oisterwijk.
 We maken een praatje in de ontvangstruimte voor pelgrims.
 René is er niet. Twan vertelt, dat hij meest in Nederland is en dat hij maar enkele keren per jaar in Augy komt.
 Twan wijst ons de weg voor morgen, onze laatste dag.
 We kunnen in het dorp eten. Jef en ik lopen naar het restaurant om te reserveren en de route voor morgen te bekijken.
 Om 15.30 uur zijn we terug.

Om 16.00 uur arriveert ook Chantelle. Ze heeft het rustig aan gedaan.
 We gaan op het terras zitten en maken een gezellig praatje met Twan, Annie en Chantelle.
 Ik ga schrijven vóór we gaan eten.
 Om 18.00 uur lopen we naar het dorp om te eten. Chantelle gaat ook mee.
 Chantelle vertelt, dat haar man deze week komt en een aantal dagen met haar mee gaat lopen. Het eten smaakt prima

.Als we terug zijn, vraagt Twan of we een wijntje met hen drinken. Dat doen we.
 Twan vertelt, dat hij ook gewandeld heeft. 2 Jaar geleden, tijdens de Camino del Norte, moest hij stoppen vanwege hartproblemen. Hij zou de tocht wel willen afmaken, maar zijn vrouw wil niet, dat hij nog gaat lopen.

Hij vertelt ook, dat hij nog naar Roncevalles gaat om te hospitaleren. Hij gaat iemand vervangen, die ziek is geworden.

Om 21.30 uur gaan we slapen. Morgen gaan we naar Saint Amand Montrond. Het is dan onze laatste dag en hebben we de Camino de Santiago afgerond.

=====

Dag 18: 1 juni 2014. Augy sous Bois – Saint Amand Montrond: 29 km.

Om 6.15 uur staan we op. We willen vroeg vertrekken.

Om 7.15 uur verlaten we de herberg, terwijl iedereen nog in diepe rust achter is.

We lopen door het dorp en lopen de route, zoals door Twan is uitgelegd.

Het is niet druk, want het is zondag.

Het weer is goed en de zon schijnt al. Het wordt weer een mooie dag.

De weg komt uit op de D951. Hier is ook nagenoeg geen verkeer. We zullen deze weg blijven volgen tot Laugere. Dat is 15 kilometer.

Het is wel saai om ca. 3 uur naast een verkeersweg te lopen. De route uit het boek volgen is geen optie. Dan moeten we vandaag 37 kilometer lopen. We willen er op tijd zijn.

In het plaatsje Bessais le Frome is een café, dat open is. We nemen een koffie met een croissant.

Om ca. 10.30 uur zijn we Laugere.

We verlaten de route en gaan langs het Canal du Berry lopen tot Charenton.

We lopen naar de kerk. De dienst is net afgelopen.

We gaan de kerk in en worden door iedereen gedag gezegd. Buiten staat een pelgrim met rugzak. Hij is druk aan de praat met kerkgangers.

Als
we

we

verder gaan, eten we in een park vers brood, dat net gekocht hebben. Het smaakt goed en het is zelfs nog warm.

Als we verder gaan, zien we 2 pelgrims een pelgrimsherberg ingaan. Wij gaan er ook heen. Misschien is er wel koffie.

Het is een privéherberg. De buitenkant ziet er niet bijzonder uit, maar van binnen is het erg mooi.

Het is een statig herenhuis met veel kunst in huis. De tuin is ook erg mooi.

De mevrouw vraagt of wij ook koffie willen. Natuurlijk willen wij dat.

De pelgrim, die bij de kerk stond, is ook binnen. Hij komt uit Quebec en de andere pelgrim uit Parijs. Hij gaat vanavond weer naar huis, want hij moet morgen weer aan het werk.

De Canadees slaapt vanavond in dezelfde herberg als wij.

De Canadees adviseert ons de route te volgen langs het kanaal en niet de GR5. Dat gaan we doen, want dat scheelt ons wel een paar kilometer.

We lopen richting het kanaal en gaan deze volgen. Meestal lopen we over een graspad. Het gras is redelijk lang. Wij kunnen het kanaal blijven volgen tot Saint Amand Montrond.

Er waait hier veel fijnstof van de bloesem van de bomen. Ik moet er steeds van hoesten en voel irritatie in mijn keel.

Om de paar kilometer is er een sluisje, een brug of een dam in het kanaal. Bij elke sluis of brug staat een sluiswachterwoning.

Het lopen langs het kanaal gaat uitstekend. Het water in het kanaal is stilstaand en het is troebel.

We komen in de buurt van Saint Amand Montrond.

Als we de kerk zien staan, verlaten we het kanaal en lopen richting de kerk en het centrum.

Onderweg fietst ons een Nederlands echtpaar voorbij.

Als ze horen, dat we Nederlands praten, stoppen ze even. Ze zijn nu ruim een week onderweg en hebben voor hun tocht naar Santiago 5 weken uitgetrokken. Ze wonen in Voerendaal in Limburg.

In het centrum drinken we wat in de 'Ronde'. Hier hebben we 3 jaar geleden gegeten de avond vóór vertrek van de Via Lemovicensis.

Om 14.30 uur arriveren we in de herberg. Dit is ook weer dezelfde herberg van 3 jaar geleden.

Het is nog dezelfde aardige man van toen. Hij heeft ook al meerdere Camino's gedaan. De laatste was de Camino Portugues in 2012.

Hij vertelt, dat er vorig jaar een grote brand in huis is geweest. In het huis kun je nog steeds ruiken, dat er brand is geweest.

Als we gedouchet hebben, lopen we naar het station om te zien hoeveel tijd er nodig is om te lopen van de herberg naar het station. Het blijkt ca. 30 minuten te zijn.

Bij terugkomst is de Canadees ook gearriveerd. Ook hier is hij druk in gesprek met de herbergier.

Als we terug zijn, ga ik inpakken en schrijven.

Om 19.00 uur kunnen we eten in de ronde. We nemen een steak hachee met frietjes. Dit is eindelijk iets anders dan pasta.

Om 20.15 uur zijn we weer terug in de herberg en ga ik mijn dagboek verder schrijven.

Dit is de laatste dag van onze Camino de Santiago vanuit Nederland, ruim 2500 kilometer.

=====

Nawoord.

Om 9.20 uur vertrekt onze trein naar Parijs.

Als we ontbijten, komt ook de man uit Quebec ontbijten.

Hij vertelt, dat hij ongeveer een half jaar in Frankrijk verblijft. Hij loopt steeds stukken van de Via Lemovicensis.

Hij vertrekt vandaag met de trein naar Limoge en gaat met een kennis lopen. Hij kent ieder herberg onderweg. Hij is overal al meerdere keren geweest. In de loop van de voormiddag treft hij ook Chantelle. Ze hebben gisteravond telefonisch contact gehad.

Zijn beroep was huisarts.

Om 8.30 uur nemen we afscheid en vertrekken we. We zijn ruim op tijd op het station.

In Parijs komen aan op het station gare de Lyon en gaan met de metro naar gare du Nord. Hier hebben we ruim tijd om

nog wat te eten.

Om ca. 17.30 uur arriveren we in Etten-Leur. De dames staan ons op te wachten.

Zoals gebruikelijk sluiten we af met een Chinese maaltijd.

=====